

**HELYI
ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAM**

KAPUVÁR VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

2018-2023

Készítette: Pintér Róbert

KAPUVÁR VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT 2018-2023. ÉVEKRE SZÓLÓ HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

A „HELYI IDENTITÁS ÉS KOHÉZIÓ
ERŐSÍTÉSE KAPUVÁRON” CÍMŰ,
TOP-5.3.1-16-GM1-2017-00006
AZONOSÍTÓ SZÁMÚ PROJEKT
KERETÉBEN KÉSZÜLT.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	22
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	53
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	67
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	72
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	78
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	83
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	88
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	89
1. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	89
3. Megvalósítás.....	94
A megvalósítás előkészítése	94
A megvalósítás folyamata.....	94
Monitoring és visszacsatolás.....	94
Nyilvánosság	94
Érvényesülés, módosítás	96
4. Elfogadás módja és dátuma	96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011.(XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012.(VI. 05.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kapuvár Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az esélyegyenlőség (vagy azonos lehetőségek) fogalma az emberi jogok általános felfogásán alapszik. Az emberek egyenlőségét hangsúlyozza nemre, fajra, nemzetiségre, korra, egészségi állapotra, társadalmi helyzetre stb. való tekintet nélkül. Az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy nem elég kinyilatkoztatni, hogy mindenki egyenlő, hanem biztosítani is kell ennek az egyenlőségnek az ésszerű feltételeit. Az esélyegyenlőség tehát maga után vonja, hogy ahol az esélyek egyenlősége nem garantált, ott kompenzációs intézkedésekre van szükség.

A valódi egyenlőség napjainkban elérhetetlen. Sajnos esélyegyenlőségről nem, csak esélykülönbség csökkentésről beszélhetünk.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja és folytatása a 112/2013. (VI. 27.) ÖKT határozattal elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program dokumentumnak.

Kapuvár ahhoz, hogy 2018-tól is hatékonyan, illetve még hatékonyabban tudja működtetni az intézményhálózatát, ellátni az önkormányzati kötelező feladatokat és lehetőség szerint az önként vállalt feladatok és a fejlesztések terén is tudjon előre lépni, ismételten szükséges a feladatok felülvizsgálata, valamint a mutatószámok változása függvényében sort kell keríteni a kötelező és önként vállalt feladatainak átgondolt fejlesztésére, átalakítására.

A település bemutatása

Kapuvár mintegy 10.200 lakosú kisváros Győr-Moson-Sopron megye középső részén, a Kisalföld két tájegységének – a Rábaköznek és a Hanság-medencének – találkozásánál. A Kis-Rába partján fekvő településen áthalad a 85-ös főút, vasútállomása a Győrt Sopronnal összekötő vasútvonal mentén fekszik.

1. ábra

A település a Fertő tótól délre elterülő vidék központja, várából ellenőrizték az itt áthaladó kelet-nyugati irányú utat. A 10. században a honfoglaló magyarság szállásterületének peremére került a település, így az ország nyugati kapuja lett. Innen ered elnevezése is. Első írásos említése 1162-ből származik. Zsigmond király 1350-ben a Kanizsaiaknak adományozta, majd 1532-ben házasság révén a Nádasdyak kezébe került. A törökveszély miatt megerősített vár védelmében a fejlődő település 1558-tól mezővárosi rangot kapott. A háborús dúlást azonban nem kerülhette el és 1594-ben rövid ideig elfoglalták a törökök. A Wesselényi-féle összeesküvésben részt vett Nádasdy Ferencet kivégezték, birtokai 1681-ben az Esterházyaké lett.

A Rákóczi szabadságharc idején a várért jelentős harcok dúltak, végül a kurucok felrobbantották. Az épületet az Esterházyak kastéllá építették át. A 19. század második fele gazdasági fellendülést hozott, amit a belvárosban álló jelentős középületek sora jelez. Báró Berg Gusztáv 1864-ben bérbe vette a kapuvári uradalmat és sikeres mintagazdasággá fejlesztette.

A mai városkép az 1945 utáni fejlődés eredménye. Az 1950-es és '60-as években a megye jelentős élelmiszer-, könnyű- és gépipari központjává vált. Lakótelepek, új iskolák, művelődési ház, színházterem, strandfürdő, múzeum létesült. Ennek köszönhetően 1969-ben újra városi rangot kapott. Az iparfejlesztés az 1970-es években kezdődött meg. Kapuvár iparának kialakulásában pozitívan hatottak a korábbi ipari hagyományok, valamint a mezőgazdasági termeléshez kötődő feldolgozó jelleg, a gyorsan kialakított ipari infrastrukturális fogadó készség.

Az 1990-es években a város jellemző iparágai az élelmiszeripar, valamint a gépipar volt. Mindezek mellett kiemelt szerepet töltek be a könnyűipari üzemek.

Kapuvár Város Önkormányzata a 2000. év végén elnyerte a gazdasági minisztérium által kiírt pályázaton az „Ipari Park” címet. A város gazdasági fejlesztésének egyik kiemelt eszköze a kapuvári Ipari Park projekt fejlesztése, új munkahelyek teremtése, beruházások generálása.

A város elérhetősége többféle közlekedési eszközzel is kiváló. Közúton a Sopront Győrrel összekötő 85-ös számú főútvonalon; vasúton a Győr-Sopron-Ebenfurt vasútvonalon; légi közlekedés szempontjából pedig a fertőszentmiklósi magánreptér valamint az ausztriai schwechati nemzetközi repülőtér ad lehetőséget a város megközelítésére. Az M1-es autópálya Győrnél 40 km-es és Mosonmagyaróvárnál 50 km-es, az A3-as autópálya Siegendornnál 60 km-es, az A4-es Pandornál 50 km-es távolságban érhető el.

A Kapuvárt Ausztriával összekötő, a burgenlandi Fertőzug és a Hanság-Rábaköz turisztikai fejlesztését célzó kerékpárút, valamint a Hanság-főcsatornán megépített új kerékpáros és gyalogos híd a két ország közötti összekötését valósítja meg. Ennek eredményeként a térség kerékpárhálózata nagymértékben bővült, megvalósult az átjárhatóság a környező régiókba, ami elősegíti az aktív és az ökoturizmus fellendülését. A beruházás eredményeként egységes kerékpárút hálózattá szerveződött a határtérség, melynek Kapuvár is szerves része.

A város helyi foglalkoztatottságban az önkormányzat és kulturális, szociális és oktatási intézményei, az állami hivatalok és közoktatási egészségügyi intézmények mellett működő elektronikai, könnyűipari, gépipari, élelmiszeripari és mezőgazdasági vállalkozások játszanak szerepet. Az erdőgazdálkodással, fakitermeléssel az erdészet foglalkozik, kezeli a hanyi- és rábaközi erdőket, gondoskodik a kitermelés és újratelepítés folyamatosságáról

A város gazdasági életében kiemelkedő szerepet töltenek be, a Provertha Zrt., Cserpes Sajtműhely Kft., Diadal Zrt., Laurastar Services Kft., LV Metal Kft., ACE CARGO Kft. A régi és új munkahelyek számára helyt adó inkubátorházzal is bővült az Ipari Park.

Kapuvár gazdasági szerkezete jelentősen átalakult az utóbbi évtizedben. A városunk legnagyobb foglalkoztatói (Kapuvári Hús Húsipari Zrt, Rába Rt. kapuvári gyára) válságba kerültek és sajnálatos módon a felszámolás elől nem menekülhettek. Azonban a város gazdasági szerkezete átalakult, több lábon álló struktúra a jellemző a város gazdasági szerkezetére. Jelen vannak a kis- és nagyobb méretű gazdaságok a földművelés és állattenyésztés területén, az élelmiszeripar is jelen van a városban a nagyszámú kereskedelmi és szolgáltató vállalkozás mellett. A gazdasági válság idején sem volt jellemző munkanélküliség, sőt mára a munkahelyek inkább a szakképzett munkaerőhiánnyal küzdenek, amely sajnos már a bővítés és fejlesztés lehetőségeit korlátozza.

Kapuvár város és intézményrendszere

A 2014-2019-ig tartó önkormányzati ciklusban 12 fős képviselő-testület vezeti a várost. A polgármester munkáját 2 társadalmi megbízatású alpolgármester segíti.

A bizottsági struktúra:

- Gazdasági Bizottság: 5 képviselő + 3 nem képviselő tag
- Humán Bizottság: 5 képviselő + 3 nem képviselő tag
- Közbeszerzési Bizottság: 3 képviselő tag
- Összeférhetlenségi és Vagyonnyilatkozat tételt Ellenőrző Bizottság: 3 képviselő tag.

A képviselő-testület **önálló polgármesteri hivatalt** tart fenn, emellett még két költségvetési szervet, a **Rábaközi Művelődési Központ, Városi Könyvtár és Muzeális Kiállítóhelyet** (a továbbiakban: RMKVKMK) valamint a **Király-tó Óvoda és Bölcsődét** irányítja.

A **Király-tó Óvoda és Bölcsőde** jelenleg 7 telephelyen¹ 15 óvodai csoporttal működik. A bölcsődét Kapuvár Városi Önkormányzat 2013-ban közel 100 millió forintból újította fel európai uniós forrás segítségével. A beruházás során egy csoportszobával bővült a bölcsődei férőhelyek száma, így 26 férőhely szolgálja a kicsiket. Emiatt további községekkel is tudunk feladatellátási szerződést kötni a férőhelyek jobb kihasználtsága érdekében, jelenleg Babót, Himod, Hövej, Mihályi, Osi, Szárföld, Veszkény és Vitnyéd községek gyermekeit fogadja.

A 2013. január 1. napjától a korábban az állam által fenntartott megyei múzeumi szervezetek önkormányzati fenntartásába kerültek, így a Rábaközi Muzeális Kiállítóhely feladatellátását önkormányzatunk vette át és a Rábaközi Művelődési Központ és Városi Könyvtár intézménybe integrálta. A városközpont rehabilitációja pályázaton sikeresen szerepeltünk, így jelenleg a művelődési központ egy felújított épületben működik. A város és környéke kulturális életet ez az intézmény irányítja és koordinálja, amely helyet biztosít a közel ötven civilszervezet működéséhez is.

Az **egészségügyi alapellátás** biztosítását Kapuvár városa az alábbiak szerint látja el:

- házi orvosi ellátás 5 önálló házi orvosi körzetben,
- házi gyermekorvosi ellátás 3 önálló körzetben,,
- fogorvosi alapellátás 3 vegyes körzetben és 1 iskolai fogászati körzet,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás feladatokat külön megállapodás alapján,
- védőnői ellátás 6 körzeti védőnő közreműködésével,
- iskola/ifjúság orvosi ellátás minden oktatási intézményében.

Kapuvár Városi Önkormányzat az **egyes közszolgáltatási feladatoknál** élt a kiszervezés adta lehetőséggel. A Kapukom Kft. végzi többek között a településüzemeltetési feladatok nagy részét, a távhőszolgáltatást pedig a Kapuvári Hőszolgáltató Kft. látja el, a Kéz-Mű Kft. feladata pedig a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása. Mindhárom gazdasági társaság 100 %-os önkormányzati tulajdonban van.

Meghatározott feladatok gazdaságosabb eredményesebb, magasabb színvonalú ellátása érdekében az önkormányzat társulásban vesz részt. **Nyitott Kapu-vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ** (a továbbiakban: Nyitott Kapu-vár TSZSZK), amely a Kapuvár Térségi Szociális és Gyermejjóléti Szolgálati Társulás (a továbbiakban: Szociális Társulás) által 2013. július 1. óta működtetett integrált intézmény az alábbi által szociális ellátási formákat nyújtja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján:

- étkeztetés a szociálisan rászorultak részére,
- házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amely segítség az segítség az önálló életvitel fenntartásában,
- családsegítés,
- közösségi ellátások keretében pszichiátriai alapellátás,
- fogyatékosok nappali ellátása,
- fejlesztő foglalkoztatás ellátása,
- idősek klubja,
- gyermekjóléti szolgáltatás.

Az önkormányzat támogató szolgálatot is biztosít ellátási Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület kötött feladat-ellátási szerződés útján.

¹ Az intézmény óvodai egysége a városban négy telephellyel és 11 csoporttal működik, 3 környező községben pedig tagóvodák működnek

Az **általános iskolai oktatást** két intézmény biztosítja, az egyik egyházi, a másik 2013. január 1-től állami fenntartású. A **továbbtanuló** diákok két oktatási intézmény felé indulhatnak településünkön. Az egyiket a Felsőbüki Nagy Pál Gimnázium, a másikat a Soproni Szakképzési Centrum Berg Gusztáv Szakközépiskolája biztosítja.

Kórházunk honlapján olvasható bemutatkozás szerint a jelenleg állami fenntartású és 278 ágygal működő Lumniczer Sándor Kórház-Rendelőintézet jogelődjét 1887-ben báró Berg Gusztáv alapította. Európai hírű kezeléssel büszkélkedik az angiológiai rehabilitációs központ.

Népesség

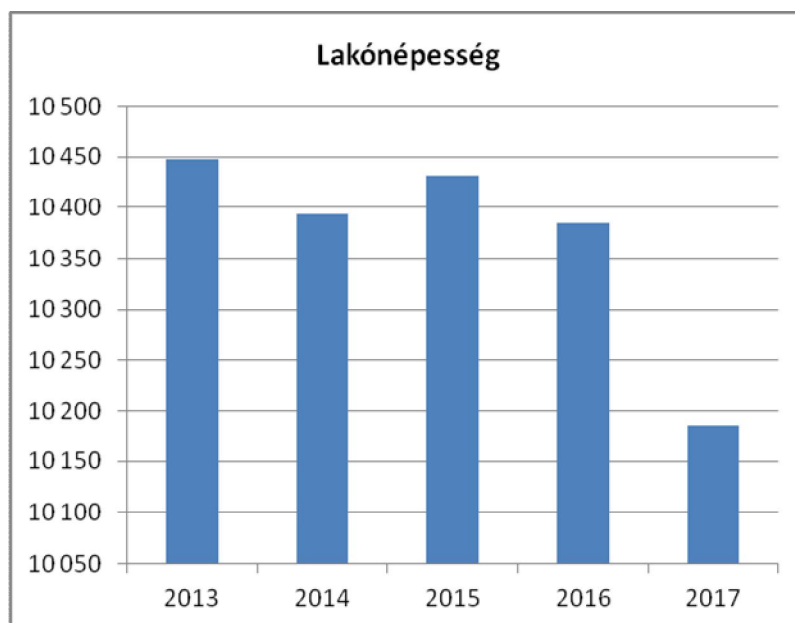
Kapuvár lakónépessége a KSH adatközlése alapján 2018. január 1-jén 10.186 fő, amelyből férfiak száma 4956 fő, a nők száma pedig 5230 fő.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2013	10 448	
2014	10 393	99%
2015	10 431	100%
2016	10 384	100%
2017	10 186	98%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzati adatok

A fenti adatokból megállapítható, hogy Kapuvár város lakónépessége (lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek) folyamatosan csökken, **2013. és 2017. év között 262 fővel**. Ez egyben egy fontos feladatot is állít a képviselő-testület elé, hogy a lakosság szám növelése érdekében még vonzóbbá tegyék városunkat.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzati adatok

A 2.1 számú táblázat a 2016. évi állandó népesség adatait tartalmazza, korosztályos és nemenkénti bontásban. A táblázatból megállapítható, hogy míg a korosztályok tekintetében nincs jelentős aránykülönbség a férfi és a női lakosság létszáma között. A 15-59 éves korosztály a férfiak és a nők esetében is az össznépesség száma közel 1/3-át teszik ki, de a 65 év felettek aránya is nagy.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	5 304	4 950	10 254	51,73%	48,27%
0-2 évesek			268	%	
0-14 éves	723	653	1 376	7,05%	6,37%
15-17 éves	143	152	295	1,39%	1,48%
18-59 éves	2 800	2 929	5 729	27,31%	28,56%
60-64 éves	481	370	851	4,69%	3,61%
65 év feletti	1 152	846	1 998	11,23%	8,25%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2.2. számú táblázat a korábbi népszámlálási adatok alapján mutatja a 15-17 éves korosztály létszámának változását. A vizsgált időszakban jelentős, közel 10 %-nyi csökkenés tapasztalható.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma	127	97	-30
17 éves gyermekek száma	109	111	2
Összesen	236	208	-28

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

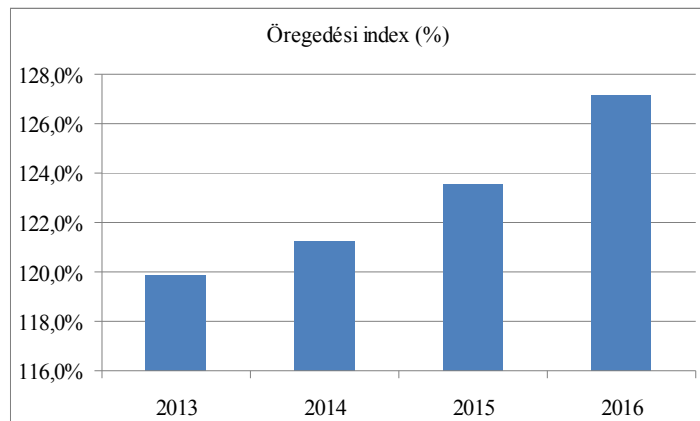
Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A fenti adatokból megállapítható, hogy Kapuvár lakossága előregedőben van. Sajnos, az index nemcsak 100 % fölött áll, hanem exponenciálisan nő is.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	1 821	1 384	131,58%
2014	1 865	1 383	134,85%
2015	1 923	1 391	138,25%
2016	1 998	1 381	144,68%
2017	2 035	1 369	148,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzati adatok

Ez öregedő népegykezerkezerzet az idősök fokozottabb ellátásának szükségességét irányozza elő.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzati adatok

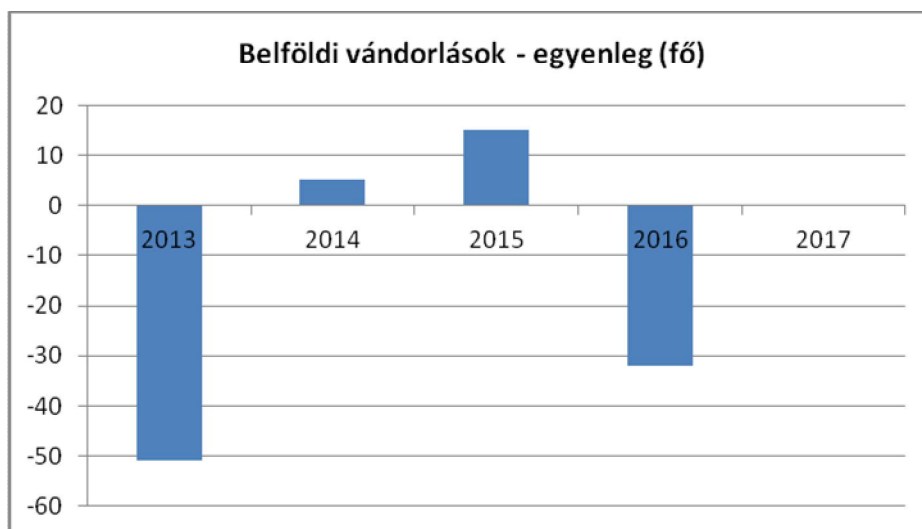
A lakónépegykezerkezerzet csökkenésében szerepet játszik az elvándorlás is, amelynek száma 2016-ban jelentősen megemelkedett. Míg a 2014. és 2015. években pozitív az elvándorlások egyenlege, az azt követő évben már ellenkező irány figyelhető meg.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2013	117	168	-51	-4,9
2014	176	171	5	0,48
2015	169	154	15	1,45
2016	178	210	-32	-3,12
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A negatív egyenleg azt jelenti, hogy az elköltözések száma magasabb, mint az odaköltözéseké. Kapuváron ez annak ellenére is igaz, hogy az ausztriai munkavállalás miatt sokan költöznek a határszélre a távolabbi országrészekről.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A statisztikai alapinformációk alapján Kapuváron a természetes szaporodás/fogyás mutatószáma a vizsgált időszakban negatív, ami szintén, egyértelműen a lakosság elöregedését mutatja. Örvedetes volt, hogy 2015-ben az élve születések száma nőtt az előző évihez képest, de 2016. évben újra csökkenés figyelhető meg.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2013	101	122	-21
2014	79	135	-56
2015	93	113	-20
2016	85	116	-31
2017	n.a.	n.a.	n.a.

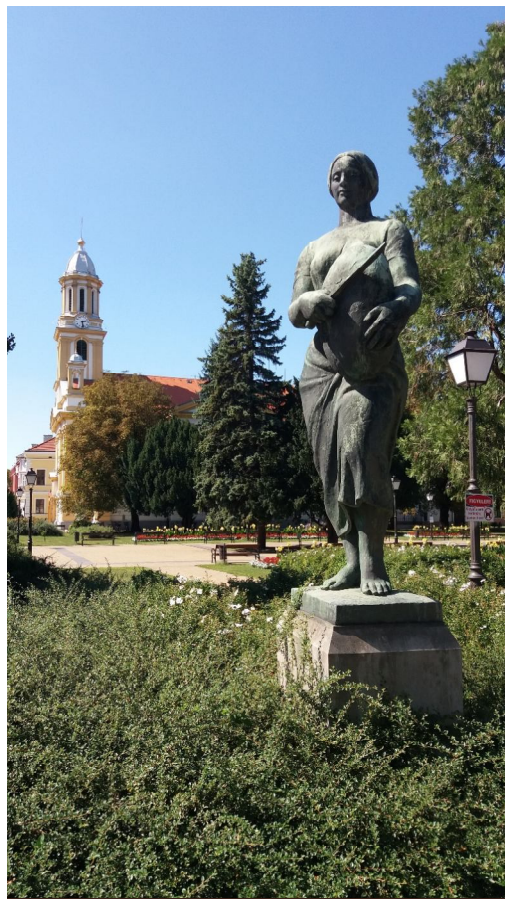
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A HEP a Korm. rend. 1. § (2) bekezdés előírása értelmében kiemelt figyelmet fordít célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen **a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők helyzetére.**

Kapuvár Városi Önkormányzata mindent megtesz annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok a saját településen jussanak lehetőséghez az oktatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, valamint a közlekedés és a kommunikáció területén. Lehetőséget teremt arra, hogy helyi pályázatok meghirdetésével anyagi támogatásban részesítse az esélyegyenlőség biztosítására irányuló törekvéseket.

Ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy a helyi sajtóságokra vigyázva, a kapuvári identitásunkat megőrizve a környezet szennyezését kerülve, úgy fejlődjünk tovább, és oly módon fejlesszük gazdasági potenciálunkat, hogy lakosságunk gyarapodását, jólétét, komfortérzetének javítását, itthon maradását szolgáljuk. A helyi közösség egyenrangú tagjaként kell kezelni minden szolgáltatást igénybevevőt. Biztosítani kell az egyéni képességtől függő döntéshozatal lehetőségét és teljes, minden lehetőségre kiterjedő segítséget kell nyújtani. A döntéshozatalban hangsúlyt kell helyezni az emberi méltóságot kifejezésre juttató, minőségi lakókörnyezet kialakítását elősegítő, továbbá kulturális szolgáltatások kezdeményezésekre, hiszen a város megújulása hozzájárul a szociális és a települési kohézió növekedéséhez, a helyi identitás megerősödéséhez. Az élettér minőségének javítása megfelelő infrastruktúra kialakításával, a közlekedés feltételeinek fejlesztésével (egyéni és közösségi), a lakosság széles körét érintő, az életminőséget kedvezően befolyásoló beruházások megvalósításával érhető el.

2. ábra

A polgárosodás fontos eleme a tudatos közösségfejlesztés és tervezés. A középtávú terv célja, a község jövőjének felvázolása, és felvállalása. Nem titkolt elvárás, hogy önbecsülésünket, önértékelésünket javítsuk, és megfeleljünk a lakosságunk, a településünk, országunk elvárásainak, és az európai uniós elvárásoknak.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Kapuvár Városi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

Cél továbbá:

- a társadalmi bizalom növekedése,
- a magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni képes emberek, felelős állampolgárok egymás iránti szolidaritásának erősítése
- a család és a fiatalabb nemzedékek társadalmi szerepének megerősítése, elsősorban
- hátrányos helyzetű emberek körében
- a Kormány által kitűzött Operatív Programokkal való összhang megteremtése.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a városban élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az Önkormányzat alapvető célja, hogy Kapuvár olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,

- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Emellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI. 5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az Ebktv-ben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- EU 2020 stratégia,
- Nemzeti Reform Program,
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,
- „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia,
- Roma Integráció Évtizede Program,
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia
- Családok Éve.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- **17/1995. (VI. 30.) önkormányzati rendelet az önkormányzati tulajdonú lakások lakbérének értékéről, külön szolgáltatási díjakról, ezek megfizetésének módjáról.**
A rendelet célja, hogy szabályozza az önkormányzat által biztosított közérdekű és bérlakások jogosultsági körét, feltételeit.
- **5/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet a pénzben és természetben nyújtott szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól.**

2015. március 1-jétől állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek. A helyi önkormányzatok felelőssége megnövekedett a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett, amelynek jogosultsági feltételei, típusait kerültek meghatározásra a Kapuvár Térségi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálati Társulásban résztvevő önkormányzatokkal egyeztetve.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletek az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgálatra kerülnek.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

EU 2020 stratégia

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz:

- Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot
- A szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25%-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből
- Cél az iskolából kimaradók arányának 10% alá csökkentése

Nemzeti Reform Program

A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzött a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járulékcsökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tétele, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A felzárkózás-politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit.

A felzárkózás-politika célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;
- minél több embert hozzon abba helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

„Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia

A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- A születéskor várható, egészségben eltöltött életek növelése 2020-ra (EU-átlag elérése 2022-re).
- A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.
- A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztas megélhetéshez.

Roma Integráció Évtizede Program

A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség, stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek - köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kisodródás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését.

A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

Nemzeti Drogellenes Stratégia

A kábítószer-problémára vonatkozik, viszont hangsúlyozza, hogy a kábítószer-jelenség szorosan összefügg más kémiai és viselkedési függőségi problémákkal, elsősorban pedig a általános lelki egészségi állapotával, különös tekintettel az értékszemlélet, a kapcsolati kultúra, a problémamegoldó készség személyes és közösségi jellemzőire. A kábítószer-problémák hatékonyan nem kezelhetők más kapcsolódó nemzeti szakpolitikai stratégiák és programok nélkül,

így például az alkohol-, gyógyszer és egyes viselkedési függőségeket érintő, illetve a mentálhigiénés, valamint a bűnmegelőzési stratégia és program nélkül.

Magyary Program

A program „*az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosítása*” részben külön kiemeli az esélyegyenlőség előmozdításának fontosságát, amikor megfogalmazza, hogy a Kormány elkötelezett az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód egymással összefüggő alapelveinek a közigazgatás egészét érintő és tényleges érvényesítése iránt. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a Kormány előírta a települési önkormányzat számára a helyi esélyegyenlőségi programok kötelező elkészítését.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi stratégiákkal, települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal összhangban kerül megalkotásra a HEP, amelyek városunk honlapján a „Stratégiai dokumentumok” menüpontban a megtalálhatóak:

STRATÉGIAI DOKUMENTUMOK

- ▣ **Hatályos Rendezési Terv 2017:**
- ▣ [Kapuvár Város Helyi Építési Szabályzata HÉSZ \(itt letölthető\)](#)
- ▣ [Szabályozási terv 2017 \(.pdf\)](#)
- ▣ [Szerkezeti terv 2017 \(.pdf\)](#)

- ▣ [Tájékoztató Kapuvár város környezeti állapotáról 2016 - \(.pdf\)](#)
- ▣ [Tájékoztató Kapuvár város környezeti állapotáról 2015 - \(.pdf\)](#)
- ▣ [Kapuvár Város Környezetvédelmi Programja 2011-2014 -\(.pdf\)](#)

- ▣ [Gazdasági Program 2015-2019 \(.pdf\)](#)
- ▣ [Gazdasági Program 2015-2019. időarányos értékelése \(.pdf\)](#)
- ▣ [Gazdasági és Humán Program 2011-2014 -\(.pdf\)](#)
- ▣ [Gazdasági és Humán Program 2011-2014 értékelése -\(.pdf\)](#)
- ▣ [Gazdasági és Humán Program 2007-2010 -\(.pdf\)](#)

- ▣ [Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015-2013 - \(.pdf\)](#)
- ▣ [Integrált Városfejlesztési Stratégia módosítása \(2010\) -\(.pdf\)](#)
- ▣ [Integrált Városfejlesztési Stratégia \(2008\) -\(.pdf\)](#)

- ▣ [Kapuvár Város Városközponti Akcióterületi Terve \(2010\) - \(.pdf\)](#)
- ▣ [Kapuvár Városi Önkormányzat közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve \(2013\) - \(.pdf\)](#)

- ▣ [Kapuvár Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2013-2018.](#)
- ▣ [Kapuvár Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2013. - \(.pdf\)](#)

- ▣ [Kapuvár Városi Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata 2017 - \(.pdf\)](#)
- ▣ [Kapuvár Városi Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata 2014 - \(.pdf\)](#)

Forrás: http://kapuvar.hu/info_db/?catalog3_id=734, A letöltés ideje: 2018. 11. 30., 11.15 óra

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Szociális és Gyermekjóléti Szolgálati Társulás által ellátott feladatok, a működési terület:

A társulásban résztvevő önkormányzatok a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-ában foglaltak szerint társulás útján közösen látják el az alábbi feladataikat a közösen fenntartott **Nyitott Kapu-Vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ intézményen** keresztül.

Étkeztetés esetében: Sztv. 57. § (1) bekezdés c. pont, és a 62.§ alapján

Kapuvár Városi Önkormányzat	9330 Kapuvár, Fő tér 1.
Agyagosszergény Község Önkormányzata	9441 Agyagosszergény, Kossuth L. utca 16.
Himod Község Önkormányzata	9362 Himod, Kossuth utca 1.
Kisfalud Község Önkormányzata	9341 Kisfalud, Kossuth utca 61.
Mihályi Község Önkormányzata	9342 Mihályi, Kisfaludi utca 7.
Vadosfa Község Önkormányzata	9346 Vadosfa, Kossuth Lajos utca 19.
Babót Község Önkormányzata	9351 Babót, Ady Endre utca 3.
Osli Községi Önkormányzat	9354 Osli, Fő utca 9.
Vitnyéd Községi Önkormányzat	9371 Vitnyéd, Fő utca 7.

Házi segítségnyújtás esetében: Sztv. 57. § (1) bekezdés d. pontja, és a 63. § alapján

Kapuvár Városi Önkormányzat	9330 Kapuvár, Fő tér 1.
Agyagosszergény Község Önkormányzata	9441 Agyagosszergény, Kossuth L. utca 16.
Babót Község Önkormányzata	9351 Babót, Ady Endre utca 3.
Himod Község Önkormányzata	9362 Himod, Kossuth utca 1.
Kisfalud Község Önkormányzata	9341 Kisfalud, Kossuth utca 61
Mihályi Község Önkormányzata	9342 Mihályi, Kisfaludi utca 7.
Osli Községi Önkormányzat	9354 Osli, Fő utca 9.
Szárköld Község Önkormányzata	9353 Szárköld, Fő utca 16.
Veszkény Község Önkormányzata	9352 Veszkény, Fő utca 63.
Vitnyéd Községi Önkormányzat	9371 Vitnyéd, Fő utca 7.

Közösségi pszichiátriai ellátás esetében: Sztv. 57.§ (1) bekezdés g. pont és a 65/A.§ (1) (2) bekezdés alapján

Kapuvár Városi Önkormányzat	9330 Kapuvár, Fő tér 1.
Agyagosszergény Község Önkormányzata	9441 Agyagosszergény, Kossuth L. utca 16.
Babót Község Önkormányzata	9351 Babót, Ady Endre utca 3.
Himod Község Önkormányzata	9362 Himod, Kossuth utca 1.
Kisfalud Község Önkormányzata	9341 Kisfalud, Kossuth utca 61
Mihályi Község Önkormányzata	9342 Mihályi, Kisfaludi utca 7.
Osli Községi Önkormányzat	9354 Osli, Fő utca 9.
Szárköld Község Önkormányzata	9353 Szárköld, Fő utca 16.
Veszkény Község Önkormányzata	9352 Veszkény, Fő utca 63.
Vadosfa Község Önkormányzata	9346 Vadosfa, Kossuth Lajos utca 19.”
Vitnyéd Községi Önkormányzat	9371 Vitnyéd, Fő utca 7.

Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai esetében: az Sztv. 57.§ (1) bekezdés e. pont és a 64. § (4) bekezdés és az 1997. évi XXXI. törvény 39, § és 40. § (2) bekezdés alapján

Kapuvár Városi Önkormányzat	9330 Kapuvár, Fő tér 1.
Agyagosszergény Község Önkormányzata	9441 Agyagosszergény, Kossuth L. utca 16.
Vitnyéd Községi Önkormányzat	9371 Vitnyéd, Fő utca 7.
Babót Község Önkormányzata	9351 Babót, Ady Endre utca 3.
Szárköld Község Önkormányzata	9353 Szárköld, Fő utca 16.
Veszkény Község Önkormányzata	9352 Veszkény, Fő utca 63.
Hövej Község Önkormányzata	9361 Hövej, Fő út 52.
Osli Községi Önkormányzat	9354 Osli, Fő utca 9.
Mihályi Község Önkormányzata	9342 Mihályi, Kisfaludi utca 7.
Cirák Község Önkormányzata	9364 Cirák, Fő utca 6.
Gyórá Község Önkormányzata	9363 Gyórá, Fő utca 7.
Himod Község Önkormányzata	9362 Himod, Kossuth utca 1.
Kisfalud Község Önkormányzata	9341 Kisfalud, Kossuth utca 61
Vadosfa Község Önkormányzata	9346 Vadosfa, Kossuth Lajos utca 19.”

Fogyatékosok nappali ellátása: A Sztv. 65/F.§ (1) bekezdés c. pont alapján:

Kapuvár Városi Önkormányzat	9330 Kapuvár, Fő tér 1.
Agyagosszergény Község Önkormányzata	9441 Agyagosszergény, Kossuth L. utca 16.
Babót Község Önkormányzata	9351 Babót, Ady Endre utca 3.
Beled Város Önkormányzata	9343 Beled, Rákóczi utca 137.
Cirák Község Önkormányzata	9364 Cirák, Fő utca 6.
Dénesfa Község Önkormányzata	9365 Dénesfa, Fő utca 11.
Edve Község Önkormányzata	9343 Edve, Petőfi utca 60.
Gyórá Község Önkormányzata	9363 Gyórá, Fő utca 7.
Himod Község Önkormányzata	9362 Himod, Kossuth utca 1.
Hövej Község Önkormányzata	9361 Hövej, Fő út 52.
Kisfalud Község Önkormányzata	9341 Kisfalud, Kossuth utca 61.
Mihályi Község Önkormányzata	9342 Mihályi, Kisfaludi utca 7.
Osli Községi Önkormányzat	9354 Osli, Fő utca 9.
Rábakecöl Községi Önkormányzat	9344 Rábakecöl, Kossuth utca 129.
Szárköld Község Önkormányzata	9353 Szárköld, Fő utca 16.
Vadosfa Község Önkormányzata	9346 Vadosfa, Kossuth Lajos utca 19.
Vásárosfalu Község Önkormányzata	9343 Vásárosfalu, Fő utca 38.
Veszkény Község Önkormányzata	9352 Veszkény, Fő utca 63.
Vitnyéd Községi Önkormányzat	9371 Vitnyéd, Fő utca 7.
Fertőd Város Önkormányzata	9431 Fertőd, Madách sétány 1.
Fertőszentmiklós Városi Önkormányzat	9444 Fertőszentmiklós, Szent István utca 19.

Fejlesztő foglalkoztatás ellátása: A Sztv. 99/B. § alapján:

Kapuvár Városi Önkormányzat	9330 Kapuvár, Fő tér 1.
Agyagosszergény Község Önkormányzata	9441 Agyagosszergény, Kossuth L. utca 16.
Babót Község Önkormányzata	9351 Babót, Ady Endre utca 3.
Beled Város Önkormányzata	9343 Beled, Rákóczi utca 137.
Cirák Község Önkormányzata	9364 Cirák, Fő utca 6.

Dénesfa Község Önkormányzata	9365 Dénesfa, Fő utca 11.
Edve Község Önkormányzata	9343 Edve, Petőfi utca 60.
Gyóró Község Önkormányzata	9363 Gyóró, Fő utca 7.
Himod Község Önkormányzata	9362 Himod, Kossuth utca 1.
Hövej Község Önkormányzata	9361 Hövej, Fő út 52.
Kisfalud Község Önkormányzata	9341 Kisfalud, Kossuth utca 61.
Mihályi Község Önkormányzata	9342 Mihályi, Kisfaludi utca 7.
Osli Községi Önkormányzat	9354 Osli, Fő utca 9.
Rábakecöl Községi Önkormányzat	9344 Rábakecöl, Kossuth utca 129.
Szár föld Község Önkormányzata	9353 Szár föld, Fő utca 16.
Vadosfa Község Önkormányzata	9346 Vadosfa, Kossuth Lajos utca 19.
Vásárosfalu Község Önkormányzata	9343 Vásárosfalu, Fő utca 38.
Veszkény Község Önkormányzata	9352 Veszkény, Fő utca 63.
Vitnyéd Községi Önkormányzat	9371 Vitnyéd, Fő utca 7.
Fertőd Város Önkormányzata	9431 Fertőd, Madách sétány 1.
Fertőszentmiklós Városi Önkormányzat	9444 Fertőszentmiklós, Szent István utca 19.

Idősek Klubjának működtetése: Sztv. 57. § (1) bekezdés j. pontja és a 65/F. § (1) a. pont alapján

Kapuvár Városi Önkormányzat	9330 Kapuvár, Fő tér 1
Szár föld Község Önkormányzata	9353 Szár föld, Fő utca 16.

A Társulás – a közösen fenntartott intézményen keresztül – ellátja az állammal kötött külön megállapodás alapján a Sztv. 57.§. (1) bekezdés f. pont, és a 65. § alapján a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást Kapuvár, Agyagosszergény, Babót, Himod, Kisfalud, Mihályi, Osli, Szár föld, Veszkény és Vitnyéd települések vonatkozásában.

A Társulás által fenntartott intézmény látja el a család- és gyermekjóléti központ feladatait. A család- és gyermekjóléti központ az intézmény szervezeti egységeként végzi a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait és a Gyvt. 40/A §-a szerinti feladatokat,

Feladat-ellátási szerződéssel elátott feladatok:

- házi orvosi, házi gyermekorvosi és fogászati alapellátás biztosítása
- házi orvosi, házi gyermekorvosi központi ügyeleti ellátás
- iskola/ifjúság-egészségügyi ellátás
- támogató szolgálat
- védőnői ellátás

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Szegénynek kell tekinteni egy személyt, egy családot, illetve egy embercsoportot abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló erőforrások (anyagi, kulturális, társadalmi) oly mértékben korlátozottak, hogy kizárják őket a minimálisan megkövetelhető életformából. Napjainkban egyre gyakrabban használt új fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerővel kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között szocializációs különbségek, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és gyakran súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. Tehát a definiálás alapján kijelenthetjük, hogy a magyarországi romák jelentős része ebbe a csoportba sorolható.

Kapuvár nem minősül a mélyszegénység szempontjából hátrányos helyzetű településnek, ez azonban nem jelenti azt, hogy a szegénység a településen egyáltalán nincs jelen. Pontos adat nem áll rendelkezésre arról, hogy hány fő tartozhat ebbe a célcsoportba. Városunkban a 2011. évi népszámlálás során 267 fő vallotta magát romának. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat becslése szerint számuk 685 fő. Megítélésünk szerint a tényleges létszám a kettő között helyezkedik el

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

Kapuvár Város Roma Nemzetiségű Önkormányzata 2012-2016-ig szóló középtávú programtervezetet dolgozott ki a cigányság felzárkóztatása érdekében, amelyben meghatározták a célokat és feladatokat. Kapuvár Városi Önkormányzat korábban referensi munkakörben foglalkoztatott a cigányság érdekeit képviselő, az esélyegyenlőségért munkálkodó szakembert, jelenleg nincs cigányság érdekeit képviselő referens.

A jövedelem és a vagyon fogalmát az Szt. 4. §-a, valamint a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4.§-a határozza meg. Ebben a témakörben konkrét, és részletes statisztikai információkat, csak a 2011. népszámlálás adatai szolgálnak.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A kapuvári gazdaság szerkezetében jelentős változások történtek az utóbbi két évtizedben. A város korábbi nagyfoglalkoztatói (húsgyár, Rába) válságba kerültek, leépültek és megszűntek. Előbbi esetében a termelési hagyomány továbbvitele és feltámasztása markáns városfejlesztési szándék, utóbbi esetében kis- és közép vállalkozások viszik tovább a termelési profilt a városban. Kapuvár

sikeresen váltott gazdasági szerkezetet, a munkanélküliség a gazdasági válság idején sem szökött az egekbe, a korábbi egyveretűbb gazdasági szerkezetet egy több lábbon álló struktúra váltotta fel.

Mindazonáltal az utóbbi évtizedben jelentős számú munkahely szűnt meg a városban, ezzel összefüggésben, az ingázók, Ausztriába ingázók száma megnövekedett, különösen az EU-csatlakozás után. Ám még így is foglalkoztatási központnak számít a város, s mindezen okok miatt nincsenek nagy munkanélküliségi problémák a térségben, sőt e körülmények miatt a munkahelyek helyenként szakképzett munkaerő-hiánnyal is küzdenek, amely a bővülés lehetőségeit korlátozza.

Az élelmiszeripar több ágazata jelen van a városban, illetve jelen volt gazdaságtörténelme során, mindig voltak, és a jelenben is vannak olyan vállalkozások, amelyek pozitívan járulnak hozzá a város imázsához. A könnyűiparban is egy sokoldalú szerkezet jött mára létre, amelyben két jelentős cég még az egykor nevezetes kisaliforniai textilipar utolsó hírnökeinek tekinthető, másrészt a fémipar és az elektronikai ipar területén működik több cég, amelyek többnyire az osztrák és német piacokhoz kötődnek szorosabban, s egyben az északnyugat-magyarországi terület húzóágazatait reprezentálják. A térség vállalkozásai által végrehajtott gazdaságfejlesztési projektek többsége is ezekhez az ágazatokhoz kapcsolódott, de igen figyelemreméltóak a megújuló energiák területén indított projektek is. Az önkormányzat ipari parkját tekintve sikeres gazdaságfejlesztési időszakot tudhat maga mögött, sikeresen támogatta, illetve sikeresen használta ki azokat a gazdasági folyamatokat, amelyek Kapuvár kedvező helyzetéből fakadóan jelen vannak a térségben.

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) 8. § (4) bekezdése értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

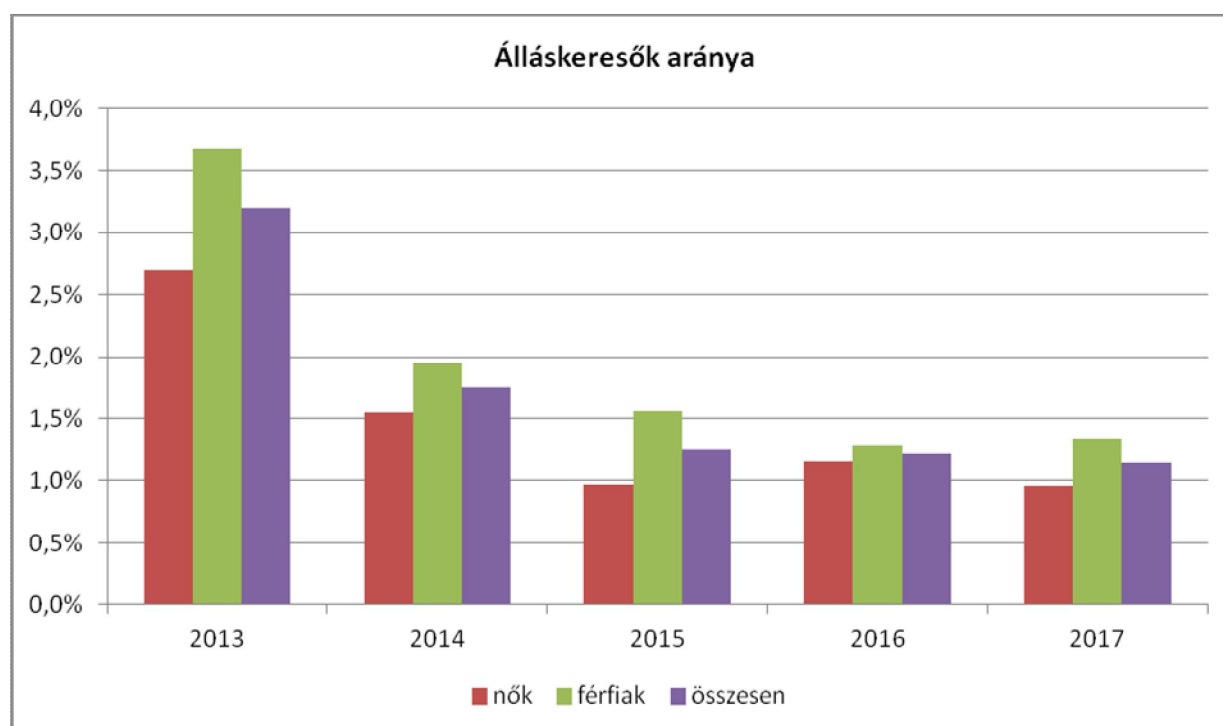
A táblázatokban szereplő adatok segítségével a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőséget kívánjuk elemezni. A helyi adatokat más adatokkal is összevetjük.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	3 546	3 637	7 183	96	2,7%	134	3,7%	230	3,2%
2014	3 524	3 562	7 086	55	1,5%	70	2,0%	124	1,7%
2015	3 498	3 508	7 006	34	1,0%	55	1,6%	88	1,3%
2016	3 424	3 451	6 875	40	1,2%	45	1,3%	84	1,2%
2017	3 403	3 364	6 767	33	1,0%	45	1,3%	78	1,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

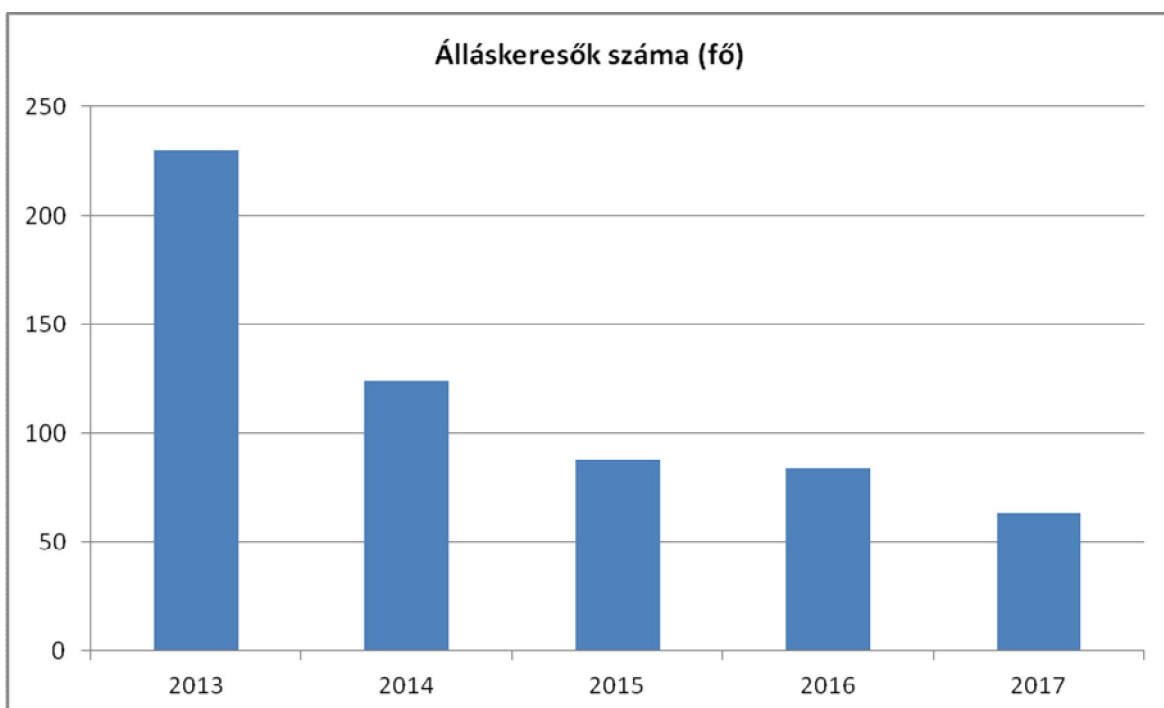
A 3.2.1. számú táblázat éves szinten mutatja a településen élő aktív korú lakosság nemek szerinti lebontott létszámát, valamint az adott évben nyilvántartott álláskeresők létszámát, százalékos arányát. A fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya a vizsgált időszakban csökkent, nők és férfiak közel hasonló arányban szerepeltek a nyilvántartásban. Tényként rögzíthetjük, hogy a térség így Kapuvár munkavállalói közül, sokan jutnak álláslehetőséghez Ausztriában, ami hatást gyakorol a munkaerő-piaci mutatókra is.

Kedvező tendencia figyelhető meg a 2013. évi adatoknál a - női álláskeresők száma az előző évhez képest - is csaknem felére csökkent. Ez a tendencia a 2014. és 2015. években is folytatódott, a lakónépességhez viszonyítva tovább csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma mind a nők, mind a férfiak esetében.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		229,5	124	88,25	84	63,25
20 év alatti	Fő	4	4	2	3	2
	%	1,9%	2,8%	2,3%	3,3%	2,8%
20-24 év	Fő	32	16	12	11	9
	%	13,7%	12,7%	13,3%	12,8%	13,8%
25-29 év	Fő	29	16	10	9	11
	%	12,5%	13,1%	11,6%	10,7%	17,0%
30-34 év	Fő	25	13	7	10	6
	%	11,0%	10,5%	8,2%	11,9%	9,9%
35-39 év	Fő	33	17	12	11	6
	%	14,5%	13,5%	13,3%	12,8%	9,5%
40-44 év	Fő	28	14	8	10	8
	%	12,2%	11,3%	8,8%	11,3%	11,9%
45-49 év	Fő	27	11	10	8	4
	%	11,9%	8,7%	10,8%	8,9%	6,7%
50-54 év	Fő	24	10	10	5	4
	%	10,2%	8,1%	10,8%	5,4%	6,3%
55-59 év	Fő	21	8	5	4	2
	%	8,9%	6,7%	5,4%	5,1%	2,4%
59 év feletti	Fő	7	16	14	15	13
	%	3,2%	12,7%	15,6%	17,9%	19,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

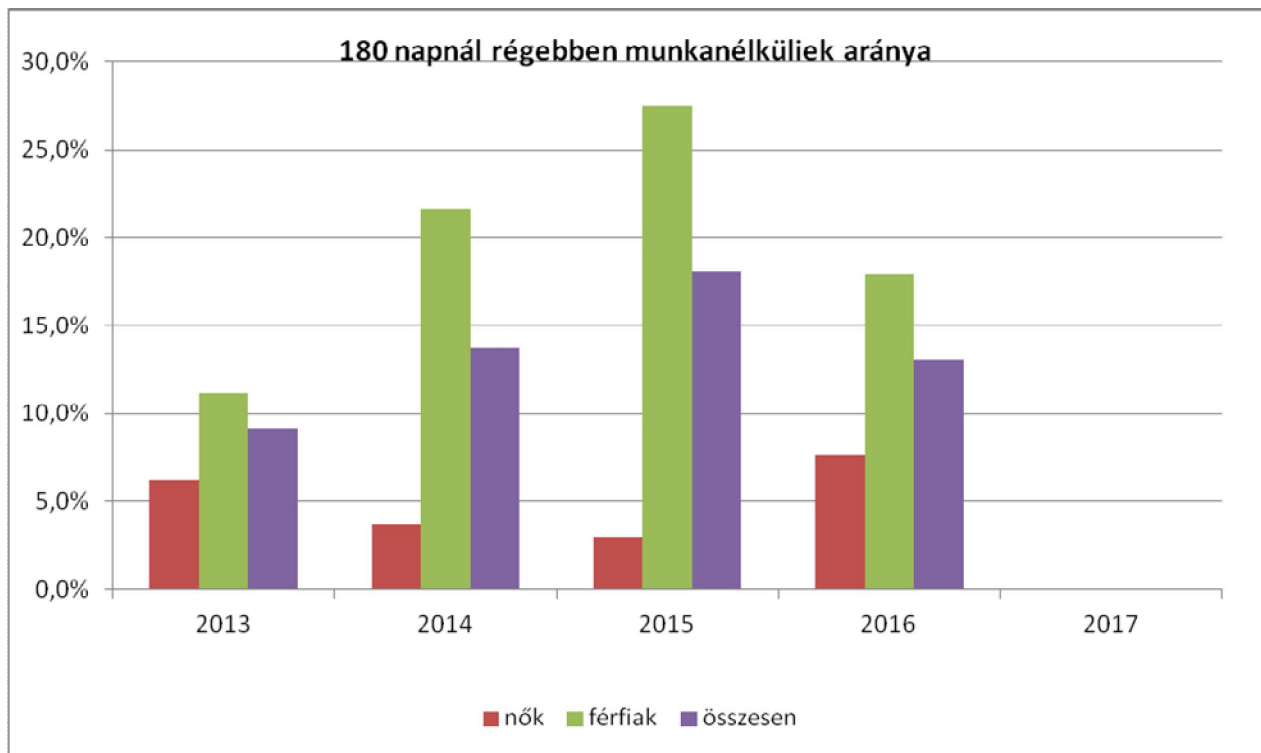

Amennyiben a nyilvántartott álláskeresők csoportját szűkebb korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk látható, hogy legkisebb arányban a 20 éven aluli lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek. Ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet, középiskolában, vagy azt követően felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatásban vesz részt. A vizsgált időszakban – bár az álláskeresők száma csökkent – annak korcsoportonkénti megoszlása alapján számított arányszámok növekedtek főleg a 2014-2015. években. Kiugró növekedés tapasztalható az 59 év feletti lakosság körében, mely a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint az korkedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeiből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	96	134	230	6	15	21	6,3%	11,2%	9,2%
2014	55	70	124	2	15	17	3,7%	21,6%	13,7%
2015	34	55	88	1	15	16	3,0%	27,5%	18,1%
2016	40	45	84	3	8	11	7,6%	18,0%	13,1%
2017	33	45	78	n.a	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

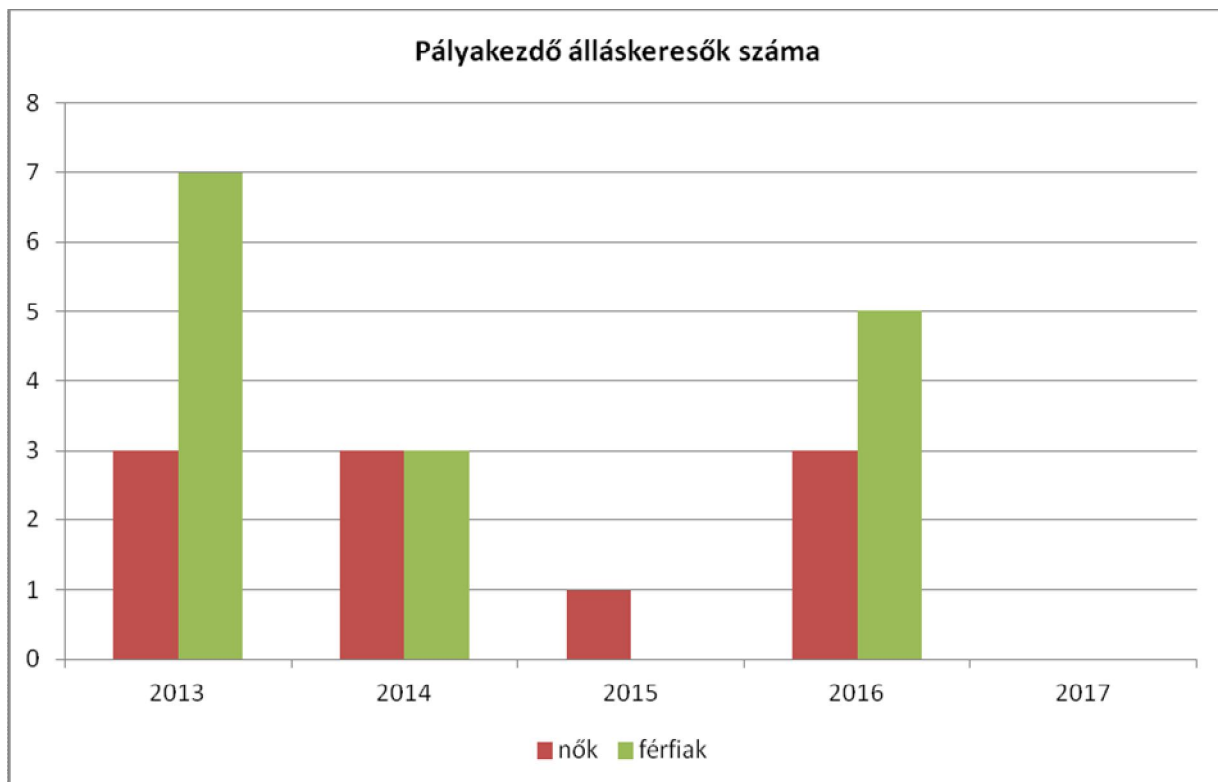

A 3.2.3. számú táblázat jól mutatja, hogy bár a regisztrált munkanélküliek aránya csökkent a településen, továbbra is súlyos problémát okoz az állásnélküliek visszakерülése a munkaerőpiacra. A nyilvántartott álláskeresőik között a tartós munkanélküliek arányának növekedése láttatja, hogy többségük olyan, valamely munkaerőpiacon hátrányt okozó tényezővel bírhat, amely megléte tartósan akadályozza az elhelyezkedésben. Ilyen tényező lehet a már említett idős kor, az alacsony iskolai végzettség, vagy akár a szakmában szerzett gyakorlat hiánya is.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresőik száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresőik száma					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	921	862	1 783	3	0,3%	7	0,8%	10	0,6%
2014	906	860	1 766	3	0,3%	3	0,3%	6	0,3%
2015	899	866	1 765	1	0,1%	0	0,0%	1	0,1%
2016	917	857	1 774	3	0,3%	5	0,6%	8	0,5%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.4. táblázatban látható, hogy a vizsgált időszakban a pályakezdő, 18-29 éves fiatalok között az álláskeresők arányában kis mértékű csökkenés volt megfigyelhető 2015-ig, azonban 2016-ban a 2013., évi szint közelébe ért az arányszám. A fiatalok sok esetben hiába rendelkeznek megfelelő iskolai végzettséggel, a valós, gyakorlatban elsajátítható tapasztalatuk hiánya miatt nem alkalmazzák őket a munkáltatók. Az iskolarendszerbe épített szakmai gyakorlatok eltérő színvonalúak, így ezek csak bizonyos esetekben nyújtanak megoldást a fenti problémára. Fontos kiemelni továbbá, hogy fiatalok száma a településen az elmúlt években folyamatosan csökken, mely a magasabb mobilitási kedvvel és lehetőséggel függhet össze. A 18-29 éves pályakezdők a nagyobb lélekszámú településeken hamarabb találnak végzettségüknek megfelelő állást, többségük még családalapítás előtt állva könnyebben változtat lakóhelyet az ideális munka kedvéért.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak, azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek. Természetesen a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő	Férfi	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	86,8%	92,7%	13,2%	7,3%
2011	94,6%	97,3%	5,4%	2,7%

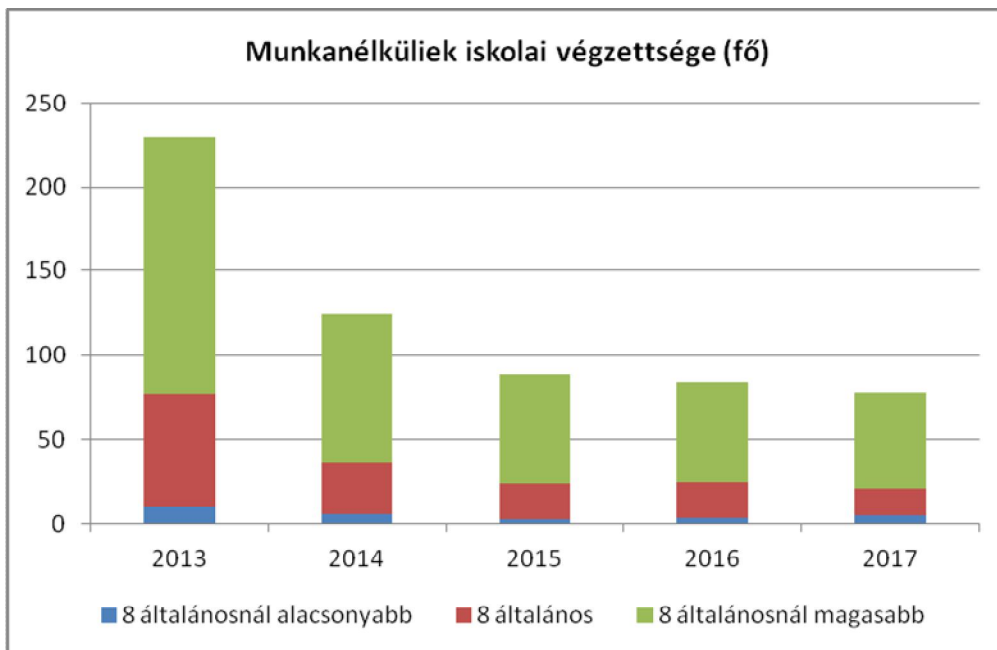
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az alacsonyan iskolázott népesség tekintetében csak a 2001. és a 2011. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre adatok. A 3.2.5. számú táblázatból kiolvasható, hogy nem csökkent a férfiak és nők közötti különbség: 2001-ben és 2011-ben is dupla annyi nő nem rendelkezett iskolai végzettséggel, mint férfi.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	230	11	4,6%	67	29,1%	152	66,3%
2014	124	6	4,4%	30	24,4%	88	71,2%
2015	88	2	2,5%	22	24,4%	65	73,1%
2016	84	3	3,6%	22	25,6%	60	70,8%
2017	78	5	5,8%	16	20,6%	57	73,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső 1/3-a 8 általános, vagy annál kevesebb iskolai végzettséggel rendelkezett 2013-ban. Ez az arány 2017-re csaknem 26 %-ra csökkent. Összességében elmondható, hogy foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek és az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban	
	Fő	Fő	%
2013	0	0	
2014	0	0	
2015	0	0	
2016	0	0	
2017	0	0	

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2013	15	0	0,0%	0	0,0%	15	100,0%	15
2014	0	0		0		0		0
2015	0	0		0		0		0
2016	0	0		0		0		0
2017	0	0		0		0		0

A településen nincs általános iskolai felnőttképzés. A munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásban 2009-től csökkenő létszámban vettek részt a településen élők. Ez az oktatási forma a településen 2014-ben meg is szűnt.

Általánosságban elmondható, hogy a településen nyilvántartott munkanélküliek között még mindig nagyon magas azok aránya, akik csak alapfokú végzettséggel rendelkeznek. Középfokú végzettség hiányában a szakképzések többsége sem szereshető meg, így ezeknek a lakosoknak a többsége a munkaerőpiac csak olyan területein tud elhelyezkedni, ahol semmilyen speciális szaktudásra nincs szüksége. A 16. életév betöltésével Magyarországon megszűnik a tankötelezettség, így semmilyen jogszabály által biztosított forma nincs arra, hogy a fiatalokat „rákényszerítsük” arra, hogy középfokú képzést szerezzenek. Az iskolarendszeren kívüli szakképzés megszerzésének egyik lehetőségeként alakult ki az utóbbi években, hogy a nyilvántartott álláskereső az illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül pl. közfoglalkoztatási program keretein belül, a munkavégzés alól felmentve szerez valamilyen dokumentált szakképzést.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása

- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékkerhek.

Az önkormányzat is tevékenyen részt vesz a közfoglalkoztatás szervezésében. A közterületen dolgozók szakmai irányítását részben a Polgármesteri Hivatal, részben az önkormányzat tulajdonában lévő Kapukom Kft. látja el. Az Önkormányzaton kívül a városban működő gazdasági társaságok pl. vízitársulat, erdészetek is jelentős számban alkalmaznak közfoglalkoztatottakat. A 2016. évi közfoglalkoztatási programban 2 ütemben (2016. március 1-től, illetve március 16-tól) 10 szervezet (Vízügyi Igazgatóság, Nemzeti Park, Erdőgazdaságok, Katasztrófa- és rendvédelmi szervek, Vízi társulatok, Közútkezelő stb.) részére 119 fő foglalkoztatásához, további országos közfoglalkoztatási (kulturális közfoglalkoztatás) program keretében 21 fő foglalkoztatásához nyújtott támogatás a Kapuvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya. Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban (jellemzően önkormányzatoknál, nonprofit szervezeteknél) 93 fő vett részt. 2016. évben közfoglalkoztatásban havi átlagban 81 kapuvári lakos vett részt: országos közfoglalkoztatási programba 56 fő, BM hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásba 25 fő sikeres bevonása történt meg. 2016-ban és 2017-ben a város önkormányzatánál a közfoglalkoztatotti átlaglétszám 10 fő körül alakult.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Mivel a települést kettészeli a 85-ös számú főút könnyen elérhetőek a környező települések, továbbá Győr és Sopron is. Ennek köszönhetően megoldott a munkába járás azoknak is, akik esetleg közvetlenül a településen nem találnak megfelelő munkalehetőséget. Az épülő M85-ös gyorsforgalmi út további jó közlekedési kapcsolatokat biztosít a megye településivel.

A 2017. évben 559 regisztrált vállalkozás működött a településen. Nincs tudomás arról, hogy a vállalkozások milyen arányban vesznek részt a foglalkoztatási programokban, mivel ezen terület vonatkozásában az önkormányzatot a vállalkozások nem keresték meg.

Pozitív fejlemény a település életében a vállalkozások fejlesztési szándéka. Az Ipari Parkban 15.191 m² nagyságú területen még ebben az évben megkezdődik egy termelő üzem fejlesztésének I. üteme. Azonban az üzem bővítése, továbbfejlesztése már napirenden van, amihez további területek szükségesek.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településen a pályaválasztással kapcsolatos tájékoztatásra osztályfőnöki órákon kerül sor az iskolában, ezen kívül a Kapuvári Járási Foglalkoztatási Osztály munkatársai is szolgálnak helyi tanácsadással. Egyéb programok a megyeszékhelyen is elérhetőek.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Kapuváron jónak mondható az együttműködés a Polgármesteri Hivatal, a többi önkormányzati intézmény, illetve a Kapuvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya valamint a város civil szervezetei között. Lehetőségeikhez mértén valamennyien pályázatok és a programlehetőségek kihasználása mellett segítik a munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a képzések és foglalkoztatás bővítését.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen az érintett célcsoport esetében az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg és alkalmazzák többek között a roma lakosságot. A cégek EU-s projekteknek köszönhetően a célcsoport bevonásával elsősorban betanított munkásként alkalmazzák a roma lakosságot. Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy dolgoznak-e az önkormányzati saját fenntartású intézményekben a célcsoportba tartozó személyek.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.²

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.(roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos...)

² http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

Az Ebktv, amely összesen húszféle diszkriminációra okot adó tulajdonságot sorol fel. Ilyen például a faji hovatartozás, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, foglalkoztatási jogviszonynak vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, vagy épp a nemi identitás.

A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt személyi kvalitása miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

2015. március 1-jétől állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek. Ezzel összhangban az pénzben és természetben nyújtott szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályait újra kellett gondolni. Erre tekintettel a képviselő-testület megalkotta az 5/2015. (II. 26.) önkormányzati rendeletét a pénzben és természetben nyújtott szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól.

A helyi önkormányzatok felelőssége megnövekedett a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett, amelynek jogosultsági feltételei, típusait kerültek meghatározásra a Kapuvár Térségi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálati Társulásban résztvevő önkormányzatokkal egyeztetve.

Az Szt. értelmében szociális rászorultság esetén a jogosult számára a járási hivatal

- a) időskorúak járadékát,
- b) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- c) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,
- d) ápolási díjat, kiemelt ápolási díjat, emelt összegű ápolási díjat állapít meg.

Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal

- a) alanyi közgyógyellátást, illetve normatív közgyógyellátást, és
- b) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg.

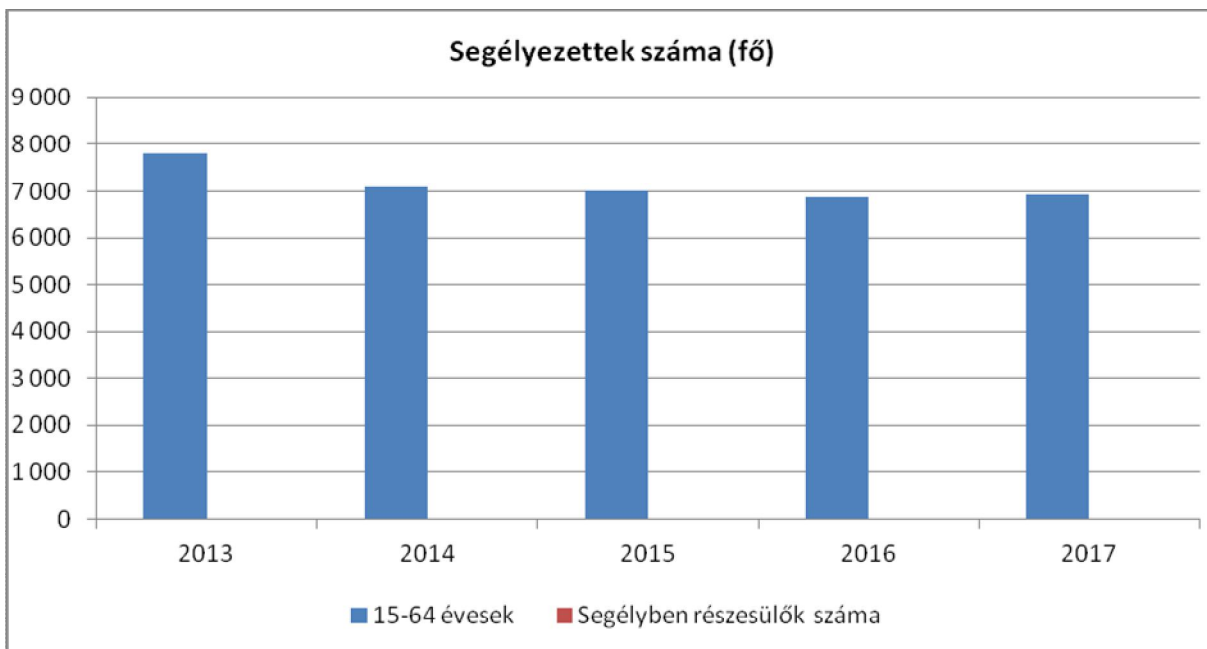
A munkanélküliséghez kapcsolódó támogatásokban részesülők számának vizsgálatakor megállapítható, hogy a településen rendszeres jövedelem nélkül élők a vizsgált időszakban támogatáshoz jutottak.

A táblázat adatsorai azt jelzi, hogy településünkön az egyes ellátási formák milyen mértékben vannak jelen. A táblázatban szereplő számok a tárgyév december 31-én támogatásban részesülők számát mutatják.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2013	7 813	8	0,1%
2014	7 086	15	0,2%
2015	7 006	13	0,2%
2016	6 875	15	0,2%
2017	6 917	12	0,2%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Önkormányzati adatok

Az álláskeresésben részesülő személyek száma a vizsgált időszakban 8-12 fő között mozgott, ez a munkakörű népesség 0,1-0,2 %-a.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
		Fő	%
2013	229,50	71,50	31,2%
2014	127,50	41,50	32,5%
2015	88,25	31,25	35,4%
2016	83,75	35,25	42,1%
2017	77,75	30,25	38,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

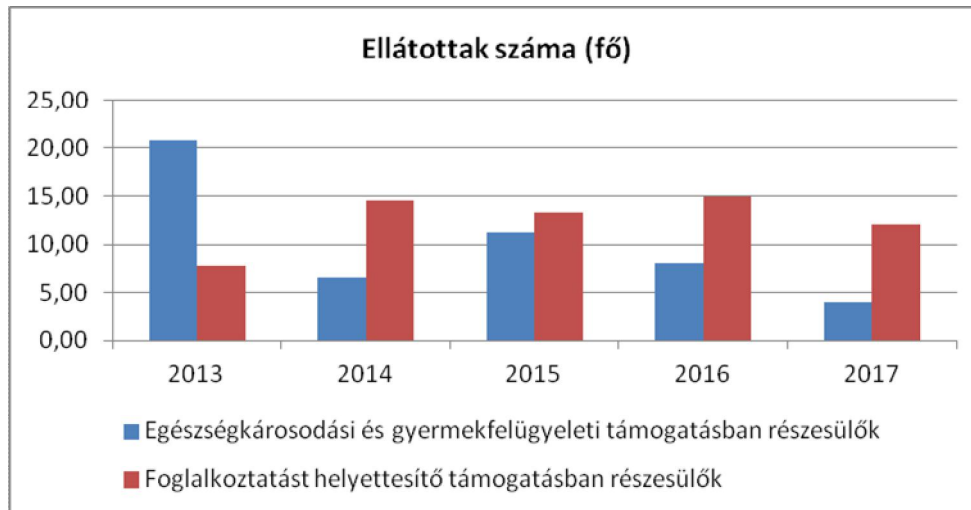
A vizsgált időszakban az álláskeresési járadékra jogosultak száma csökkent, ahogy a nyilvántartott álláskeresők száma is.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési segély	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	20,75	0,27%	7,75	3,38%
2014	6,50	0,09%	14,50	11,37%
2015	11,25	0,16%	13,25	15,01%
2016	8,08	0,12%	15,00	17,91%
2017	4,00	0,06%	12,00	15,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3. táblázat adatsorai azt jelzik, hogy Kapuváron a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. A rendszeres szociális segély, illetve – 2016. március 1-től – az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. évtől folyamatosan csökken, míg a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma 12-15 fő.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A város önkormányzata a rendelkezésére álló lakásállománnyal a hatályos lakástörvény és önkormányzati rendelet szabályai szerint gazdálkodik, mint tulajdonost megillető bérbeadói jogok gyakorlása és terhelő kötelezettsége teljesítése az önkormányzati tulajdonú lakások lakbérének értékéről, külön szolgáltatási díjakról, ezek megfizetésének módjáról szóló 17/1995. (VI. 30.) önkormányzati rendelet alapján történik. A rendelet tartalmazza azokat a szabályokat - összhangban a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény rendelkezéseivel, amit a lakások bérbeadása során alkalmazunk.

A lakások tekintetében a szerződés megkötése a – képviselő-testület nevében – a polgármester, feladata.

Szociális helyzete alapján önkormányzati bérlakás csak annak az igényjogosult családnak (személynek) adható bérbe, aki a lakásigénylők nyilvántartásában szerepel és a szociális, vagyoni és jövedelmi viszonyait figyelembe véve az elhelyezése indokolt.

A nyilvántartásba vett kérelmező helyzetét a Polgármesteri Hivatal évente felülvizsgálja, valamint a lakásbérleti szerződés megkötése előtt környezettanulmányt készít. A nyilvántartásba vett kérelmezőnek a bérbeadó a Képviselő-testület döntése alapján a rendelkezésre álló üres lakásállományból a kérelmező jövedelmi viszonyainak megfelelő bérlakást ajánl fel. A Képviselő-testület Humán Bizottsága kezdeményezte a rendeletben meghatározott jövedelemhatárok emelését, mivel az idei évben a minimálbérek jelentősen emelkedtek. Ugyancsak javasolja a személyi tulajdonú lakásingatlan elidegenítésére vonatkozó összeghatár és korlátok módosítását is. A végrehajtási joggal terhelt ingatlanok esetében egyre több személy kerül olyan helyzetbe, hogy lakását, családi házát értékesítse és a fennmaradó vételárból, végrehajtási végelszámolásból nem tudja önerőből lakáshelyzetét megoldani.

Szociális helyzete alapján adható bérbe önkormányzati lakás annak a nyilvántartásban szereplő nagykorú igényjogosultnak, akinél az alábbi feltételek együttesen fennállnak:

akinek a családjában – a vele együtt költöző családtagokat számítva – az egy főre jutó havi nettó átlagjövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum:

- családban élők esetében 250 %-át,
- gyermekét egyedül nevelő szülő esetében 300 %-át,
- egyedülálló és egyedül élő személy esetében a 350 %-át,
- A döntést-hozó az igénylő által igazolt súlyos betegség esetében 30 %-kal eltérhet az egyes kategóriákban megállapított jövedelemhatártól.

Szociális helyzet alapján csak olyan lakásra köthető bérleti szerződés, amelynek nagysága a bérlő jogos lakásigénye mértékének felső határát nem haladja meg. A jogos lakásigény mértékének számításánál a lakásba ténylegesen együtt költözők számát kell figyelembe venni, amit a bizottsági környezettanulmány alátámaszt.

A szociális helyzet alapján a **lakás legfeljebb 5 évre adható bérbe**. Annak az igénylőnek, aki a bérbeadáskor 65. életévét betöltötte, „élete végéig” feltétellel köthető szerződés a lakásra. A határozott idő leteltével a lakásbérleti jogviszony a bérbeadó elhelyezési kötelezettsége nélkül szűnik meg. A bérleti jogviszony lejárta előtt legalább 60 nappal a bérlő kérelmet nyújthat be a lakásának szociális körülményei alapján történő ismételt bérbevételére.

A Humán **Bizottság a bérlőt kérelmére újbóli bérlővé javasolhatja** határozott időre, ha a szociális bérlakásra való jogosultság feltételeinek megfelel, továbbá

- nincs lakbérhátraléka vagy közüzemi díjtartozása kivéve, ha a bérlővel a bérbeadó megállapodást kötött a bérleti díj-tartozás későbbi megfizetésére és ezt a megállapodást a bérlő teljesíti és
- nem tanúsított jogerős ítéletben, vagy szabálysértési határozatban megállapítottan az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást
- amennyiben a lakbértartozása, illetve közüzemi díj tartozása a bérlőnek a három hónapot meghaladja, legfeljebb fél éves időtartamra akkor köthető újból bérleti szerződés, ha a bérlő szociális, egészségügyi, vagyoni helyzetét figyelembe véve – lakhatásának önerőből való megoldására képtelen

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	4 410	n.a	4	0	60	3	1	1
2014	4 413	n.a	4	0	58	3	1	1
2015	4 421	n.a	4	0	59	3	1	1
2016	4 427	n.a	6	0	56	0	1	1
2017	n.a.	n.a	6	0	56	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kapuvár lakásállományának alig 1,5%-a bérlakás, ennek is döntő többsége szociális bérlakás. Az önkormányzati bérlakások **komfortfokozat szerinti megoszlása** a következő:

- 13 db összkomfortos,
- 30 db komfortos,
- 12 db félkomfortos,
- 7 db komfort nélküli,

A nyilvántartott szociális lakásigénylők száma jelenleg 18 fő. A lakásigénylők nagy hányada összkomfortos és komfortos lakást jelölt meg kérelmében, csak kevesen igényelnének félkomfortos vagy annál alacsonyabb komfortfokozatú lakást.

Az igényekkel ellentétes tendenciát mutat a lakbér- és rezsifizetési képessége a leendő és jelenlegi bérlőknek. A lakásigénylők az alacsony rezsijű, és bérleti díjú bérlakásokat keresik, a magas rezsijű távfűtéssel rendelkező bérlakások iránt alacsony az érdeklődés. Az idei évben már tapasztalható, hogy a szociális lakásigénylők legalább komfortos lakást szeretnének, többen vállalnák önerőből, illetve bérbeszámítással az üresen álló lakások felújítását is.

Az önkormányzat tulajdonát képező szociális lakások mintegy 90 %-ának műszaki állapota nem kielégítő. Az elmúlt években a legrosszabb műszaki állapotú lakások egy része eladásra, illetve bontásra került, helyette az Önkormányzat alacsonyabb komfortfokozatú lakásokat vásárolt a megnövekedett lakásigénylőkre való tekintettel. Forráshiány és kedvező pályázati lehetőség hiányában az Önkormányzat az nem tud szociális bérlakásokat építeni.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakbér-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Az igénylők száma évről-évre növekedő tendenciát mutat. Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és az adósságállomány folytonos újratemelődése.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2013	132	0
2014	85	0
2015	100	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Adósságcsökkentési támogatásban jelenleg nem részesül senki a településen.

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincs a településen. Pontos adat nem áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy hány ingatlan esetében merülnek fel elégtelen lakhatási

körülmények. Amennyiben elégtelen lakhatási körülményekről, illetve veszélyeztetett lakhatási helyzetekről az önkormányzat tudomást szerez, megpróbál megoldást találni a problémára, segítséget nyújt a rászorulóknak.

A hajléktalanság nem jellemző a településen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges. Szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői

A KSH tömbszintű vizsgálata és lehatárolása alapján Kapuváron a Honvéd utca környezete bizonyult szegregátumnak, illetve a Rákóczi–Jókai–Bercsényi utcák tömbje szegregációval veszélyeztetett területnek. E területek lakhatási problémái megoldásra várnak.

Mutató megnevezése	Kapuvár összesen	1. szegregátum (Honvéd u.-tól északra a Szabadság u. mindkét oldala)	2. szegregátum (Jókai M. u. - Bercsényi M. u. - Rákóczi F. u. - Vörösmarty M. u. - Névtelen u.)
Lakónépesség száma	10495	100	83
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,7	21,0	18,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	61,9	65,0	61,4
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	24,4	14,0	20,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	15,4	55,4	41,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	13,0	0,0	5,4
Lakásállomány (db)	4381	21	31
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,5	9,5	3,2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	32,2	58,5	45,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	8,7	43,1	31,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	61,7	41,8	53,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	34,7	51,9	37,0
Alacsony presztizsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	46,9	71,4	51,7
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	53,5	67,0	62,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	7,0	15,2	6,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	4,1	3,0	6,5
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	3,7	10,0	3,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	4,3	5,0	25,9

Forrás: KSH adatközlés, 2011-es népszámlálás

A Honvéd utca tömbje városperemi elhelyezkedésű, a Házhely városrészben található, annak legészakibb pontján. Kertvárosias beépítésű házak jellemzik. Az önkormányzat információi szerint a területen 4-5 családi házban lakhatnak olyan személyek, akik iskolai végzettségüket tekintve tartozhatnak a célcsoportba. Itt magántulajdonú, általában komfortos családi házban élnek a családok.

A Jókai utcai tömb Garta városrész északi részén helyezkedik el, részben kisvárosi, részben kertvárosi épületállomány jellemzi. A terület belsejében garázsok és egy Tűzép-telep található. E területen az önkormányzat adatai szerint öt komfortos és egy félkomfortos lakás található. A Rákóczi u. 14. földszinti lakásai vizesek, a lakások többségénél a nyílászárókkal van probléma. A lakókat tekintve itt sincs rendszeres szociális segélyezett és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesített aktív korú személy. Mindezen adatok alapján a szegregátumok relevanciája megkérdőjelezhető.

Önkormányzati lakások a szegregációval veszélyeztetett területen

	Építés éve	Karbantartás éve	Komfortosság	Állapot	Szobaszám	Alapterület
Rákóczi u. 14. fsz./számozatlan	1905	2009	félkomfortos	közepes-gyenge	1 szobás	38 m ²
Rákóczi u. 14. fszt/3	1905	2014	komfortos	közepes	1 szobás	31 m ²
Rákóczi u. 14. I.em.4.	1905	1985	komfortos	közepes	1 szobás	34 m ²
Rákóczi u. 14. I.em.5.	1905	1985	komfortos	közepes	1 szobás	41 m ²
Rákóczi u. 14. I.em.6.	1905	1985	komfortos	közepes	1 szobás	44 m ²
Rákóczi u. 16.	1890	1976	komfortos	közepes	1 szobás	48 m ²

Forrás: Önkormányzat

A szegregációs mutatót a 2011-es népszámlálás adataiból számították ki. A kormányrendelet szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket. Ez a határérték 35%, ahol az érték pedig 30 és 35% közé esik, az a terület szegregációval veszélyeztetett területnek számít. Ezek közül is csak azok a területek számítanak valódi szegregátumnak, illetve veszélyeztetett területnek, ahol a lakónépesség magánháztartásokban eléri az 50 főt, így az intézeti háztartások vagy az alacsony lakosságszámú területek kiszűrhetők voltak. Látható tehát, hogy a határértékeket lejjebb szállították, ezzel együtt a város átlaga is csökkent az indikátor mutatót tekintve (8,7%).³

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

„152. § (1) A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,

³ Forrás: Kapuvár Város Integrált településfejlesztési Stratégia, Megalapozó vizsgálat, 185. oldal

- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete megállapítja és kialakítja az egészségügyi alapellátások körzeteit, több településre is kiterjedő ellátás esetén a körzet székhelyét.

(3) A helyi önkormányzat biztosítja a tulajdonában vagy használatában levő járóbeteg-szakellátást, illetőleg fekvőbeteg-szakellátást nyújtó egészségügyi intézmények működését.”

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás) és szakosított ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény).

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Az **egészségügyi ellátás** színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

Kapuváron 5 önálló háziiorvosi praxis működik, a gyermekek ellátására 3 gyermekorvosi praxis szerveződött. A fogorvosi alapellátás területén 3 vegyes körzet és egy ifjúsági,- iskolai körzet elégíti ki a lakossági szükségleteket. 6 körzeti védőnő a házi gyermekorvosokkal szoros együttműködésben végzi munkáját, a védőnői állások is betöltöttek. Az iskola- és ifjúság orvosi ellátás a város minden oktatási intézményében biztosított, az orvosi feladatokat részállású háziiorvosok, illetve házi gyermekorvosok látják el.

Az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Háziiorvosi Központi Ügyeleti feladatokat külön megállapodás alapján biztosítják.

A primer és szekunder prevenció tevékenységet leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt az iskolai-fogorvos végez az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Megállapítható, hogy jelenleg az itt élő polgárok egészségügyi alapellátása biztosított.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	8	5	3
2014	8	5	3
2015	8	5	3
2016	8	5	3
2017	8	5	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére, rokkantsági ellátásban részesülőknél, hadi gondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében. Az ellátást kérni a Kapuvári Járási Hivatalnál lehet.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	190
2014	207
2015	210
2016	204
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 200 fő körül alakul.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2013	41	0	41
2014	43	0	43
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	41	0	41
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díjban részesülők száma 40 fő fölött stagnál.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A házi orvosok jelentős prevenció munkát végeznek, a városban egyre nagyobb szerep jut a megelőzésnek. Többek között hipertóniaszűrés, az anyagcsere betegségek feltérképezése, az egészségre ártalmas rizikófaktorokra (dohányzás, alkohol...) való felhívás a leggyakoribb.

A településen évente legalább egy alkalommal kerülnek megrendezésre a lakosság egészségének szülő, egészségmegőrzést célzó programok, szűrővizsgálatok, részben a járási Egészségfejlesztési Irodával együttműködésben.

Az iskola egészségügyi tevékenység keretén belül a gyermekeknél, tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fejtetvességi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, fogászati vizsgálatok és beavatkozások, csoportos egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen működik a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kapuvári Tagintézménye, amely a gyermekek fejlesztését oldja meg.

Az úszás is a rehabilitáció egyik legfontosabb eszköze. A Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program II. ütemének keretében Kapuváron is megvalósításra kerül egy tanuszoda építése.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Városunkban valamennyi nappali ellátást nyújtó gyermekintézményben (bölcsőde, óvoda, általános iskolai napközi, menza, gimnázium) megoldott a gyermekétkeztetés. A felújítást követően 38 férőhellyel működő bölcsőde saját konyháról biztosítja a 3 éven aluli gyermekek étkeztetését.

Az óvodáskorúak és az iskoláskorúak részére is a Kapuvár Térségi Általános Iskola és Pedagógiai Szakszolgálat Ifjúság úti telephelyén működő konyha biztosítja az étkeztetést. A konyha felújítása befejeződött.

Az étkeztetéssel, étrendkészítéssel, nyersanyag felhasználással kapcsolatban a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben foglalt követelmények az irányadóak.

A gyerekek többféle nyersanyagot és elkészítési módot is megismerhetnek, így a későbbiekben felnőve maguk is a helyes táplálkozás követésére tanítják a jövő nemzedéket. Friss alapanyagokkal, fűszerekkel, zöldségekkel és gyümölcsökkel, az előírásoknak megfelelő mennyiségű só felhasználásával készülnek az ételek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Kapuvár Városi Önkormányzati Képviselő-testülete kiemelt figyelmet szentel a városban folyó sporttevékenységeknek és a sportolás által a testmozgás, az egészséges életmódra nevelés, a személyiség és közösségfejlesztés, az önismeret, az akaraterő fejlesztése, szabadidő hasznos eltöltése tevékenységekre.

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a sport valamennyi formáját, beleértve a szabadidős tevékenységet, és az egészségmegőrzést is.

Szabadidő eltöltését szolgálja nyáron strandfürdő. Fontos lenne kihasználni a gyógyvizes kút adottságait, elsősorban gyógyászati fejlesztéssel, ami a gyógyturizmus fellendülését is eredményezheti.

A civil szervezetek között több sportegyesület is működik és folytat különböző sporttevékenységet.

A sport népszerűsítése és annak a társadalomban elfoglalt minél fontosabb szerepe érdekében kölcsönös megállapodást kötött Kapuvár Városi Önkormányzat és a Széchenyi Kosárlabda Akadémia Sportegyesület Kapuvár város területén és vonzáskörzetében élők számára a kosárlabdasport népszerűsítése, valamint tömegsport és utánpótlás nevelés, azok népszerűsítése céljából, amelynek célja egy sportcsarnok építése és üzemeltetése.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz az Szociális Társulás által fenntartott Nyitott Kapu-vár TSZSZK biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést.

Az településen az intézmény a következő alapszolgáltatásokat nyújtja:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Közösségi pszichiátriai ellátás
- Család- Gyermejjóléti Szolgálat
- Család- Gyermejjóléti Központ
- Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység
- Fogyatékos személyek nappali ellátása
- Idősek nappali ellátása
- Fejlesztő foglalkoztatás

Az étkeztetés az Szt. a gondozottak jólétéért, jogainak érvényesítéséért, szükségleteinek kielégítéséért, valamint a kialakított szakmai program alapján végzi feladatát. Ezen kívül a helyi önkormányzati rendelet rendelkezik az ellátási formákról, ennek szervezetéről, jogosultságáról. A szolgáltatás célja a megélhetési gondok enyhítése, egyszeri meleg ebéd biztosítása az arra rászorulóknak részére. Az étkezést 2017-ben 132 fő vette igénybe, melyből 44 fő egyéni elvitellel, 88 fő házhoz szállítással jutott hozzá az egyszeri meleg ételhez. Az étkeztetés a kórház konyhájáról történik.

A Házi Segítségnyújtó Szolgálat a gondozottak jólétéért, jogainak érvényesítéséért, szükségleteinek kielégítéséért, valamint a kialakított szakmai program alapján végzi feladatát. Ez olyan gondozási forma, amely az igénybevevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően- lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házi gondozó feladatai során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete

- a saját környezetében,
- életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően,
- meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

2017 évben összesen 49 fő vette igénybe a szolgáltatást.

A szolgáltatás megfelelő színvonalát 1 fő szakmai vezető irányítása mellett a településen 6 fő házi gondozó biztosítja.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. A településen 2017 évben 105 fő részesült ellátásban.

A **Közösségi Ellátás** olyan komplex gondozási módszer kidolgozása, működtetése, mely biztosítja az ellátási területen élő pszichiátriai- és szenvedélybetegségben szenvedők részére, hogy segítséget kapjanak ahhoz, hogy családjaikban, lakókörnyezetükben maradhassanak, hogy minél teljesebb, konfliktus mentesebb életet élhessenek. Az ellátást végző 3 fő pszichiátriai gondozónő csütörtök kivételével minden nap tart ügyfélfogadást a településen. Munkájuk során szorosan együttműködnek a területi szakgondozók orvosival, kórházak pszichiátriai osztályaival, gondozóival, házi orvosokkal. A 2017 évben, 30 fő pszichiátriai betegségben szenvedő kliens kérte a segítségnyújtás, ezen formáját.

Fogyatékos személyek nappali ellátása elsősorban a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. A fogyatékkal élő személyek intézménybe szállítását a támogató szolgálat segítségével végezzük. A 2017 évben Kapuvár településről 16 fő fogyatékossgal élő személy vette igénybe a segítségnyújtás, ezen formáját.

Idős személyek nappali ellátása elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére nyújt lehetőséget. Továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. A 2017 évben Kapuvár településről 40 fő személy vette igénybe a segítségnyújtás, ezen formáját. Az ellátottak étkeztetéséről a szociális étkeztetés keretében gondoskodunk.

Fejlesztő foglalkoztatás A fejlesztő foglalkoztatás célja a gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre vagy a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre. Fejlesztő foglalkoztatásban részesülhet a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig az, aki intézményi jogviszonya alapján

- közösségi alapellátást
- nappali ellátást vesz igénybe az intézményen belül.

A fejlesztési jogviszony a munka-, szervezetpszichológus javaslata, vagy rehabilitációs alkalmassági vizsgálat eredményeképpen kiadott, hatályos, munka-rehabilitációt javasoló szakvélemény alapján, egyéni foglalkoztatási tervben foglaltak szerint akkor hozható létre, ha az ellátott kompetenciái nem érik el az önálló munkavégzéshez szükséges szintet.

A **Család- Gyermekjóléti Szolgálat** a Gyvt. és az Szt. előírásainak megfelelően, valamint a kialakított szakmai program és házirend alapján végzi feladatát. A családsegítő feladatokat 6 fő munkatárs látja el.

Ellátottak köre: a működési területen élő lakosság, kiemelten a 0-18 éves korú gyermekek, fiatalok és azok családjai.

A Gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki, egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, ill. a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Család- Gyermekjóléti Központ 3 fő esetmenedzserrel, 1 fő szociális asszisztens dolgozik. A gondozási esetek kapcsán végzett munka heti szinten történik. A gondozás során kitűzött célok eléréséhez a központ esetmenedzserei szorosan együttműködnek a család-gyermekjóléti szolgálta családsegítőivel és a jelzőrendszer tagjaival.

A központ speciális szolgáltatásai:

- Kapcsolattartási ügyeletet péntek 13.00-17.00 és szombat 9.00-14.00 közti időtartamban biztosít az intézmény 9330, Kapuvár, Dr. Lumniczer S. u. 12. szám alatti épületében.
- Utcai (lakótelepi) szociális munka: Havonta 2 alkalommal délelőtt 9.00-12.00 óráig, csellengő, iskolakerülő fiatalok ellenőrzése, havonta 1-2 alkalommal szombat éjszaka a járás szórakozó helyeinek ellenőrzése.
- 2017. október 1-től pályázati finanszírozás keretében tovább fejlesztette az intézmény az Óvodai és iskolai szociális tevékenység szolgáltatását, bevonva az ellátásba az óvodákat és Beled, Kapuvár, Mihályi települések általános és középiskoláit. A feladatot 2 fő szociális munkás végzi. A megvalósítás során egyéni, csoportos és közösségi munkát végeznek a. Egyéni problémakezelés, információnyújtás keretében a gyerekeknek/ fiataloknak lehetősége nyílik arra, hogy nehézségeikre, kérdéseire helyben kapjon választ, helyben kerüljön kezelésre, megoldásra a probléma. Csoportos tevékenység esetén a közösségépítés, az egymás elfogadása, önismeret kapja a főszerepet, míg a közösségi munka során a prevenciót hangsúlyozzák ki.
- Készenléti szolgálat: krízishelyzetben felmerülő azonnali segítség, tanácsadás, tájékoztatás érdekében.
- Jogi tanácsadás: Kapuvári helyszínnel heti rendszerességgel biztosított, alkalmanként 3-4 óra.
- Pszichológiai tanácsadás: 2 hetente csütörtökön.
- Konfliktuskezelés
- Mediáció: igény esetében az intézmény biztosítja a mediációt, mint konfliktuskezelés

módszert is.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. A szolgáltatások nyújtásakor hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem történt a településen.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzben és természetben nyújtott szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól szóló az 5/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet alapján a települési támogatás formái:

- lakhatási támogatás
- helyi közlekedéshez nyújtott utazási kedvezmény
- elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulás
- rendkívüli települési támogatás.

A lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A támogatást kizárólag természetbeni szociális ellátás formájában, a lakásfenntartással összefüggő rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani. A támogatást önkormányzati lakás bérelője esetén elsősorban lakbértámogatásra és távfűtéses lakás esetén távhő szolgáltatási díj kiadásának csökkentéséhez, egyéb esetekben a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztáshoz lehet kérelmezni.

Az önkormányzat támogatást biztosít a menetrend szerinti helyi közforgalmú közlekedésben kedvezményes bérlet igénybevételére a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Kormányrendelet 1-9.§-ában meghatározott jogosultak számára. Az előbbiekben nevesített jogosultakon túl támogatást biztosít a teljes árú bérlet árának erejéig azon kérelmezők részére, ahol a kérelmező családjában az 1 főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át nem haladja meg.

A szociálisan rászorult személy részére az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként települési támogatás is nyújtható. Támogatásban részesíthető – a temetést követő 15 napon belül – az a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodó személy, akinek a családjában az egy főre számított havi családi jövedelme nem haladja meg a öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át, illetve egyedálló(egyedül élő) esetén 180 %-át.

Rendkívüli települési támogatás nyújtható a létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személynek.

A Nyitott Kapu-vár TSZSZK az év folyamán minden lehetőséget megragadt, hogy adományokban részesítse a rászoruló családokat. Ruha, élelmiszer, cipő adománnyal segítetik a település számos családját. Folyamatosan végzik a ruhák gyűjtését, ennek megfelelően évente több alkalommal szervezik a ruhaadományok szétosztását. Az élelmiszerek gyűjtését is folyamatosan végzik,

élelmiszerraktárak állampolgári illetve egyéb segélyszervezeti felajánlásoknak köszönhetően folyamatosan töltött.

Az év folyamán az ellátásban lévő családoknál, illetve a gondozásban nem lévő családoknál, folyamatos volt a péksütemény, alma, gyermek tápszer, ruházat, tartós élelmiszer, karácsonyi ajándécsomagok kiosztása.

Baptista Szeretetszolgálat Cipősdoboz akció keretén belül közel 200 db karácsonyi ajándékot osztottak ki a gyerekeknek.

Az év folyamán a Toni pékség által felajánlott péksütemények kerültek kiosztásra, minden nap más szolgáltatás ellátottjai részére.

A civil szervezetek is különös figyelmet fordítanak a szabadidős programok szervezésénél, a veszélyeztetett, és hátrányos helyzetű gyerekekre, és fiatalokra.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a városban lévő „szellemi tőkét” bevonja Kapuvár társadalmi életébe, a programok előkészítésébe. A művészeti csoportok alakulását, bemutatkozását, a nemzetiségi hagyományőrző rendezvények lebonyolításához helyszínt biztosít.

Számos helytörténeti gyűjteményt, helyi történeti anyagokat, és időszakos kiállítást szervez és támogat. Egyre nagyobb hagyománya van a civil szerveződéseknek, amelyek egy meghatározott célú közös állampolgári tevékenységeknek színtere, a helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a város fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával segíti működésüket, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a városban működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készletése.

Az RMKVKMK programjait az intézmények és a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítja. Jelentősek a közterületi rendezvények is, a város számos pontja alkalmas nagy tömeget befogadó rendezvények tartására.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A kerületi állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi önkormányzattal és egyéb szervezetekkel

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

A roma identitás megőrzése mellett fontos a közösség egymás iránti felelősségtudatának, valamint a helyi identitás és a településhez való kötődés erősítése. Ezzel a helyi roma közösség erősíthető, a már meglévő cselekvő maghoz újabb embereket vonhatók be.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Kapuváron a roma nemzetiség él, elmondható, hogy az közösségi együttélés zökkenőmentes, nem beszélhetünk etnikai konfliktusokról, nemzetiségek közötti problémáról. Az idetelepülőkkel a lakosság jellemzően befogadó.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Kapuvár lakóira jellemző az adományozás, az önkéntes munka jelenléte. Vélhetően összefüggésben van ez azzal, hogy a közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az adományozóvá és önkéntes segítővé válásban. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen jellegű tevékenységeket. Az adományozásra hasonló hatással van az egyházi kötődés, a karitatív tevékenység.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A nemzetiségi önkormányzati jogokat az Njtv. tartalmazza, amelynek értelmében a nemzetiségi önkormányzati jogok minden olyan – Magyarország területén legalább egy évszázada honos – népcsoportot megilletnek, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, és a lakosság többi részétől saját nyelve, kultúrája és hagyományai különböztetik meg.⁴ Már ennél korábban az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülészakán, 1966. december 16-án elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 27. cikke kimondja, hogy az olyan államokban, ahol nemzeti, vallási vagy nyelvi kisebbségek élnek, az ilyen kisebbségekhez tartozó személyektől nem lehet megtagadni azt a jogot, hogy csoportjuk más tagjaival együttesen saját kultúrájuk legyen, hogy saját vallásukat vallják és gyakorolják, vagy hogy saját nyelvüket használják.

Magyarország már a rendszerváltoztatást követően egyértelműen a fentiekben meghatározottak szerint járt el, mikor a helyi önkormányzatok mellett létrehozta a nemzetiségi önkormányzatok jogintézményét.

Városunkban a roma nemzetiség települési önkormányzatot hozott létre, alakuló ülését 2014. október 22-én tartott három fő nemzetiségi önkormányzati képviselővel. Aki ismeri az Njtv. a nemzetiségi önkormányzati képviselők számáról szól rendelkezéseket, annak rögtön szembe tűnik,

⁴ Njtv 1. § (1) bekezdés

miért csak három fő képviselő alkotja a képviselő-testületet, pedig a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők száma akkor három fő, ha a nemzetiségi névjegyzékben szereplő választópolgárok száma a választás kitűzésének napján a településen kevesebb mint száz fő; négy fő, ha legalább száz fő.⁵

Annak ellenére, hogy a népszámlálása adatai szerint – természetesen figyelembe véve választójogi korhatárt is – is jóval több száz főnél a roma kisebbség száma, a becslésről nem is beszélve, a nemzetiségi névjegyzékbe mégis alig negyvenen kérték a felvételüket. Miért, tehetnénk fel a kérdést. Ez már előre vetíti a roma nemzetiség egyik problémáját, a közömbösséget a helyi közügyek iránt.

Kapuvár Város Önkormányzata és Kapuvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2015. január 25-én együttműködési megállapodást kötött a működési, a személyi és a tárgyi feltételek biztosításának módszerei és a működéssel kapcsolatos végrehajtási, gazdálkodási feladatok ellátására. A megállapodás kötelező tartalmi elemeit az Njtv. 80. §-a tartalmazza, biztosítva számukra a jogszabályokban meghatározott nemzetiségi jogokat.

A nemzetiségi önkormányzati jogok mellett az Alaptörvény is tartalmaz erre vonatkozó passzusokat. A **nemzetiségi önkormányzathoz való jog** csupán a nemzetiségeket megillető jogok egyike, de talán a legnagyobb hatású. Az Njtv. II. fejezete tartalmazza a nemzetiségi jogokat, továbbá az Alaptörvény a jog alanya szerint csoportosít – egyéni vagy közösségi, másfelől pedig – a jogok tartalmát nézve – oktatási, kulturális és médiajog illeti meg kisebbségeket, köztük a romákat.

Városunkat illetően az említett jogszabályokban megjelenített nemzetiségi jogok nem sérülnek, legalábbis nincs róla tudomásunk. Ami az önkormányzatunkat, illetve hivatalunkat érinti a nemzetiségi jogok kapcsán, a roma kisebbség számára **biztosított az egyenlő bánásmód a hivatali ügyintézés során**. Sőt e tekintetben **pozitív diszkriminációt** alkalmaztunk: 2016-ig a roma nemzetiségi önkormányzattal történt együttműködés keretében a nemzetiség érdekeinek közvetítését közvetlen **romaügyi referens** segítette, aki az ügyintézés segítésén kívül részt vett a Humán Bizottság ülésein, annak előterjesztéseit a roma nemzetiség szempontjából véleményezte, a roma nemzetiséget érintő napirendekben, ügyekben egyeztetést folytatott. Sajnos elhalálózása miatt ez a pozíció jelenleg betöltetlen.

Hivatalunknál az **anyanyelv szabad használata iránti igény** szóban és írásban közigazgatási eljárás során eddig nem merült fel, de a város intézményrendszerénél, főleg a Nyitott Kapu-vár TSZSZK-nál több dolgozó ismeri a lovári nyelvet, szükség esetén tehát biztosított lenne a tolmács.

Településünkön a roma nemzetiség népszámláláskor elért aránya nem éri el a 20 és a 10 százalékot, így a képviselő-testület jegyzőkönyveit, határozatait és rendeleteit nem kell a nemzetiség nyelvén vezetni és szövegezni, illetve kihirdetni. Nem kell továbbá a roma nemzetiség nyelvén a közhivatalok és közszolgáltatást végzők elnevezését feltüntetni, utcanév-táblákat kihelyezni.

A roma nemzetiségi önkormányzat költségvetésében biztosított, hogy minden évben roma napokat szervezzen, ahol **kultúrájukat és hagyományaikat ápolják és továbbadhatják**.

Kapuváron nem működik **roma nemzetiségi intézmény**.

⁵ Njtv 51. § (1) bekezdés a) –b) pont

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A lakhatási színvonal alacsony, komfort nélküli lakások	Lakókörnyezet fejlesztése, lakásépítés, -felújítás bérlakás-állomány fejlesztése
Az alacsony végzettségű munkanélküliek számára felajánlható munkahelyek száma csökken	Közfoglalkoztatási programokban való hatékony részvétel
Társadalmi együttműködést segítő, települési kohéziót és identitást erősítő program kevés	A helyi identitás és kohézió erősítése érdekében közösségfejlesztő programok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Városunkban a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermeklétszám a település bemutatása – demográfiai adatoknál megtalálható, így erre itt külön nem kívánok kitérni. A településen élő gyermekek számára életkoruknak megfelelően elérhető a bölcsődei és az óvodai ellátás, valamint az általános iskolai oktatás. Az általános iskolában tanulók többféle szakkör közül választhatnak. A helyi sportegyesület az utánpótlás nevelés keretében kiemelkedően fontos szerepet játszik a gyermekek és a fiatalok szabadidejének hasznos és egészséges eltöltésében, lehetőséget adva minden gyermeknek bármilyen jellegű megkülönböztetés nélkül. A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja.

Szabadidős célú, sport alapszolgáltatások, továbbá a kulturális szolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítása fontos teendő az elkövetkező időszakban, amely hozzájárul a lakosság testi-lelki egészségének javulásához, bevonva a civil szervezeteket, a helyi vállalkozókat a tevékenységekbe, elősegítve a helyi identitás erősítését. A településhez való kötődés már gyermekkorban kialakítható, ezzel is növelve a város népességmegtartó képességét.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy

segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2013	7	89
2014	14	n.a.
2015	6	n.a.
2016	7	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett gyermekek száma 2014-óta a felére csökkent.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

Jogosultak továbbá Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott egyszeri támogatásra, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény eseti támogatás összege 5.800.- Ft gyermekenként. Az állam 100%-ban biztosította a támogatást. Emellett ingyenes tankönyvellátásban és étkezésben is részesülnek a rászoruló gyermekek.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2013	218
2014	202
2015	173
2016	145
2017	124

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A megállapítások száma csökken, aminek oka lehet a jogszabályban meghatározott egy főre jutó jövedelemhatár túllépése.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, nagykorúvá vált gyermekek száma 2017-ben:

- hátrányos helyzetű: 24 fő,
- halmozottan hátrányos helyzetű: 37 fő.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A képviselő-testület nem határozott meg egyéb, gyermek jogán járó juttatásokat. A településen csak törvényben foglalt gyermekvédelmi támogatások vannak.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az intézményi gyermekétkeztetést 2015. szeptember 1. napjától az alábbi esetekben ingyenesen kell biztosítani:

- a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - a tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
 - nevelésbe vették;
- az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették;
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - nevelésbe vették, vagy
 - utógondozói ellátásban részesül.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	39	94	103	n.a	9	19
2014	36	87	80	n.a	15	13
2015	78	73	105	n.a	9	33
2016	158	83	87	n.a	0	19
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda 2016-ra jelentősen nőtt, köszönhetően szülő nyilatkozat-tétel lehetőségének.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Kapuváron nincs tudomásunk magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekről.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek megállapításai alapján a veszélyeztetettség okai között elsődleges a szociális helyzet elégtelensége és ennek elsődleges közege a szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

A korábbi Széchenyi István Általános Iskola 12 osztályból szegregált SNI osztályt is kialakítottak, így az 50 körüli SNI gyermek fele ide tartozik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata. Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékoságot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint - a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretén belül kell megszervezni.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Városunkban 6 fő látja el a védőnői feladatokat. Először tanácsadás keretében, majd a kismamák otthonukban történő felkeresésével biztosítják a gyermekek megfelelő fejlődését. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma a vizsgált időszakban 60 gyermek körül alakult.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	6	60
2014	6	59
2015	6	61
2016	6	63
2017	6	61,3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Betöltetlen védőnői álláshely nincs.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2013	0	n.a.	n.a.	n.a.
2014	0	n.a.	n.a.	n.a.
2015	0	n.a.	n.a.	n.a.
2016	0	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Kapuváron betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis nincs. nincs.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkorú nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, hogy nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekek korai fejlesztéséről, rehabilitációjáról. Az óvodai ellátásban, tagóvodákban történő fejlesztést szakképzett óvónők végzik.

d) gyermekjóléti alapellátás

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezései szerint 2016. január 1-jével a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, az ellátandó terület nagysága szerint differenciált szolgáltatástartalommal. A feladatok megosztásra kerültek a települések és a járások között. A települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, az általános segítő feladatok. Járási szintre került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása.

A Szociális Társulás által fenntartott Nyitott Kapu-vár TSZSZK biztosítja a Család- Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- Gyermekjóléti Központ feladatellátást.

Bővebben l.d. a 3.6. f) pontban leírtakat!

A bölcsődébe jelenleg 35 gyermeket írtak be..

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	1	37	2	20
2014	1	46	4	26
2015	1	52	8	38
2016	1	36	8	38
2017	1	35	n.a.	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Családi napközi nem üzemel a településünkön.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

e) gyermekvédelem

A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, amelyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik.

Bővebben l.d. a 3.6. f) pontban leírtakat!

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival való szakmai együttműködés a krízishelyzetek megoldásának egyik elengedhetetlen feltétele. A Nyitott Kapu-vár TSZSZK által biztosított készenléti szolgálat elérhetősége: 06-30/427-9020, amely hívható a hét minden napján, éjjel-nappal, krízishelyzetben felmerülő azonnali segítség, tanácsadás, tájékoztatás érdekében. 2017 évben 24 alkalommal volt hívás.

Az anyaoththonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaoththon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények).

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A település köznevelési intézményeiben figyelmet fordítanak a gyermekek egészséges fejlődésére. Az óvodában ovi foci, néptánc, tartásjavító torna foglalkozások közül választhatnak a gyermekek. Az általános iskolában futball, kézilabda, atlétika sportra jelentkezhetnek a tanulók.

2017 decemberében, negyedik alkalommal, szülői kezdeményezésre került megszervezésre a Mikulás futás.

Az Ovi-olimpián a gyermekeket a Nyitott- Kapu-Vár TSzSzk megajándékozta.

2018-ban az Ovi-Sport Közhasznú Alapítvány pályázatot hirdetett "Nemzeti Ovi-Sport Program" címen, amelyen sikeresen szerepeltünk. Ennek keretében a központi óvoda udvarán egy kifejezetten óvodások számára kifejlesztett, kisméretű, több sportág művelésére alkalmas, speciális méretű és kivitelezésű műfüves - multifunkciós pálya kivitelezése valósult meg. A technológia kidolgozásánál az alkotók nem csupán figyelembe vették a 3-6 éves korosztály fizikai, szellemi és lelki sajátosságait, hanem egyenesen erre építették fel a projektet. A műfüves pálya standard mérete 6 x 12 méter. Komplex jellege alkalmassá teszi kézilabdázásra, futballozásra, kosárlabdázásra, röplabdázásra és teniszezésre, lánbteniszre, tollaslabdázásra, esétan oktatásra, valamint ügyességi játékok gyakorlására egyaránt. Az Ovi-Sport Pályák palánkkal körülkerítve, hálóval lefedve készülnek. Az Ovi-Sport Pálya felszereltségének, biztonsági kritériumainak (TÜV szabvány), valamint a hozzá kapcsolódó, a Pályának otthont adó intézmény óvodapedagógusai részére tartandó Tanfolyam lehetőséget biztosít olyan sportok megismertetésére is, melyeket a hallás- és látássérült gyermeknek találtak ki (pl. csörgőlabda). Ennek köszönhetően a sérült gyerekek integrációja sokkal gyorsabban, könnyebben és egyszerűbben valósulhat meg. A programban szereplő eszközkészlet mintegy 90 db-ból álló játékot, eszközt tartalmaz (pl. labda, szivacs labda, koordinációs látra, bója, jelölő mez).

3. ábra

A tervezett sportcsarnok és tanuszoda építésével lehetőség nyílik a tömegsport és utánpótlás nevelés, továbbá a szabadidős sport-tevékenység végzésére minden korosztály számára, különösen a köznevelési intézményekben tanulók számára biztosít sportolási lehetőséget.

A Nyitott Kapu-vár TSZSZK és az RMKVKMK évek óta szervezi a nyári napközis Erzsébet-táborokat, ahol kézműves programok, sportprogramok, a környező kirándulóhelyek meglátogatása biztosítja a tartalmas vakációt.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Kapuvár Városi Önkormányzata 2017. évben biztosította a szünidei étkeztetést (ebédet) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére ingyenesen. A Gyermekjóléti Szolgálat család gondozói aktívan közreműködtek az igények felmérésében, és az igénylőlapok kitöltésében. A szünidőkben a szülők figyelmét minden esetben felhívták arra, hogy az ebéd az iskolai konyháról éthordóban vihető el az igény jogosult gyermekek számára. a tavaszi, őszi szünet idején. A nyári és téli szünet idejére vásárolt élelmiszerrel tudták az étkezést megoldani. A szülők és a gyermekek részéről is emelkedett az igény a szünidei étkeztetés iránt.

Szünidei étkeztetésben résztvevők számának alakulása 2017-ben:

szünet	napok száma	bölcsőde	óvoda	általános iskola	gimnázium
tavaszi	2	-	-	21 fő	-
nyári	43	7 fő	-	22 fő	-
őszi	4	7 fő	-	28 fő	3 fő
téli	4	9 fő	13 fő	26 fő	3 fő

Forrás: Önkormányzati adatok

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése történt volna a szolgáltatások nyújtásakor. Az önkormányzathoz erre vonatkozó észrevétel sem érkezett.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az önkormányzat évek óta folyamatosan részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben. A felsőoktatási szociális ösztöndíjrendszer az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára is elérhetővé kívánja tenni a felsőoktatásban való részvételt.

Bővebben l.d. a 3.6. h) pontban leírtakat!

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékosággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az önkormányzat a köznevelési alapellátási kötelezettségei értelmében gondoskodik oktatási-nevelési intézménye, a Király-tó Óvoda és Bölcsőde működtetéséről. Az óvodai gyermekvédelmi munka fő feladatát a megelőzés, a segítségnyújtás képezi. A gyermekvédelmi munka valamennyi óvónő feladatkörébe beletartozik. Ezen belül fő feladatuk a hátrányos helyzetű speciális foglalkozás is. Az óvoda pedagógiai programjában kiemelten foglalkozik a család funkcióinak megerősítésével, a veszélyeztetettség okainak feltárásával és azok megelőzésével.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2015. szeptember 1-jétől hatályba lépő rendelkezése szerint a gyermeknek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson kell részt vennie. Az önkormányzat fenntartása alatt működő óvoda városunkban négy telephelyen 11 csoportban, tagóvodákkal együtt 15 csoportban fogadja a gyerekeket, biztosítva minden kisgyermek óvodai ellátását.

Kapuváron az egyházi fenntartásban lévő Páli Szent Vince Katolikus Iskola és Óvoda 2 óvodai csoporttal működik.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai nevelésben
2013	372	15	450	5	360	0
2014	369	15	450	5	359	0
2015	368	15	375	5	354	0
2016	378	15	375	5	344	0
2017	368	15	375	5	354	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A 4.4.2. számú táblázat mutatja, hogy az óvodába beírt gyermekek száma 2013. évtől stabilan 360-350 fő.

Az általános iskolára vonatkozó adatokat a 4.4.7., 4.4.8. és a 4.4.12. számú táblázatok tartalmazzák.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	454	474	928	466	50,2%
2013/2014	439	487	926	477	51,5%
2014/2015	426	506	932	501	53,8%
2015/2016	452	470	922	509	55,2%
2016/2017	283	324	607	346	57,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolában tanulók száma a vizsgált időszakban jellemzően nem változott, stabilan 900 fő fölötti a tanulólétszám, akik közül több mint fele napközis.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	2	43	4
2013/2014	2	43	4
2014/2015	2	44	4
2015/2016	2	44	4
2016/2017	2	44	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adataiban a vizsgált időszakban nem történt változás.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2012/2013	163
2013/2014	137
2014/2015	137
2015/2016	170
2016/2017	62

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

8. évfolyamot eredményesen befejezett tanulók számában a 2014/2015. tanévtől növekedés figyelhető meg.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvoda és a bölcsőde is fogad sajátos nevelési igényű gyermekeket. Az óvodában és általános iskolában vannak hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek. Velük fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus foglalkozik. Biztosított a logopédiai ellátás is. Az iskola intézménye a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kapuvári Tagintézménye segítségével biztosítja az ellátást.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások

A Király-tó Óvoda és Bölcsődében lehetőség van különböző szolgáltatások igénybevételére. A szolgáltatásokhoz külső szakember (logopédus, utazó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, táncpedagógus) segítségét is igénybe veszik. A hittan foglalkozások a szülői igényfelmérés alapján kerültek megszervezésre.

A Dr. Barsi Ernő Alapfokú Művészeti Iskolával az óvoda együttműködése továbbra is nagyon jól működik. Nagycsoportos gyermekeink táncpedagógus közreműködésével a 2017. évben végig ismerkedhettek a népi játékokkal, a népi hagyományokkal, a néptánc alapelemeivel.

A Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel együttműködve kerülnek megszervezésre a fejlesztőfoglalkozások, amelyeknek célja a gyermekek lemaradásának kezelése, a gyermekek célirányos fejlesztése.

Rendszeres óvodapszichológusi szolgáltatást 2018 februárjáig tudta az intézmény megszervezni, az azt következő időszakban erre eseti lehetőség van.

A tehetséggondozás keretében óvodánkban óvónők és külsős szakemberek irányításával ovi-foci program és szivacs labda foglalkozásokon vehetnek részt ingyenesen óvodásaink. A Metrum zeneiskola közreműködésével pedig havi rendszerességgel vehetnek részt a nagycsoportos gyermekek a Zenetanoda foglalkozásain.

Fizetős szolgáltatásként angol nyelvvel heti rendszerességgel ismerkedhetnek nagycsoportos gyermekek.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés az oktatás területén a településen nem fordult elő.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Ilyen eltérést nem tapasztaltunk.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A kötelező hátránykompenzáló juttatásban, minden érintett gyermek részesül.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek sportolási lehetőségei korszerű, intézményi között nem biztosított, nincs helyszín, továbbá a Felsőmező utcában új építési telkek kialakításával párhuzamosan szükséges sportpálya és játszótér kialakítása	Tornaszobák, sportpályák, játszóterek bővítése, építése, felújítása Sportcsarnok építése, a Felsőmező utcában új építési telkek kialakításával párhuzamosan szükséges sportpálya és játszótér kialakítása.
A melegítőkonyhák nem biztosítják az új konyhatechnológiai eljárások alkalmazását egészséges táplálkozás megvalósítására	A konyhák, melegítőkonyhák bővítése, felújítása Konyhatechnológiai eszközök beszerzése
Kevés a férőhely a bölcsődében	Bölcsődei férőhelyek számának növelése, csoportszobák kialakítása
Társadalmi együttműködést segítő, települési kohéziót és identitást erősítő program kevés	A helyi identitás és kohézió erősítése érdekében közösségfejlesztő programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság, stb. területén.

A 2016. évi demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 51,73 %-a nő (5304 fő);
- a női lakosok több mint fele 18-64 éves tehát aktív korú (3299 fő);
- a 65 évfeletti lakosok közül a nők aránya 57,65% (1152 fő)

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezdednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

A foglalkoztatás és a munkanélküliség alakulásának a nők körében a településen nem lehet okozati tényezője az óvodai férőhelyek száma, hiánya, hiszen az településünkön, mindenki számára elérhető szolgáltatás. A bölcsődei férőhelyek száma növelése indokolt, illetve további, a bölcsődei alapellátáson túl új szolgáltatások bevezetése: időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel

működtetése. Ezzel is segítve az olyan szülőket, akik pár napot dolgoznak, vagy szeretnének dolgozni egy héten.

Az 5.1.1. számú táblázat adatait vizsgálva megállapítható, hogy a településen a munkanélküliség az aktív korú lakosságból a nőket kisebb arányban érinti, mint a férfiakat. Ez a településen található munkahelyek számával, jellegével, az óvoda megfelelő nyitva tartásával, a településen élő nők megfelelő iskolai végzettségével magyarázható.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők)
2013	3 637	3 546	3 503	3 450	134	96
2014	3 562	3 524	3 493	3 470	70	55
2015	3 508	3 498	3 454	3 464	55	34
2016	3 451	3 424	3 407	3 385	45	40
2017	3 364	3 403	3 319	3 370	45	33

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

De az is igaz, hogy sem Magyarországon, sem a településünkön nem elterjedtek az atipikus foglalkoztatási formák. A távmunka, a részmunkaidő a gyermekvállalás után a munkaerőpiacra visszatérő nőt segítené a munkavállalásban. Ha csak a nők helyzetét szeretnénk vizsgálni, akkor elmondható, hogy az évek során jelentős csökkenés figyelhető meg a nők munkanélküliségi rátáján.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs tudomás arról, hogy a nők milyen arányban vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nincs adat arra vonatkozóan, hogy a településen miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága, elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot és az indított képzéseken, programokban vesznek részt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. Hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei, és az óvodai férőhelyek száma. A településen biztosított az óvodai és iskolai ellátás is.

A közintézményekben már megjelenik a rugalmas munkaidő, ugyanakkor az óvodai és bölcsődei nyitva-tartás még nem alkalmazkodott a megváltozott igényekhez.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	6	363	61
2014	6	356	59
2015	6	368	61
2016	6	378	63
2017	6	368	61

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától. A 0-3 éves gyermekek száma, így az egy védőnőre jutó gyermekek száma 2014- 2016 között nőtt, 2017-ben csökkent.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért. Ma Magyarországon a NANE Egyesület a legismertebb szervezet, mely felvállalta a társadalmi jelenségről szóló ismeretek terjesztését.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Nincs anyaothton, családok átmeneti otthona. A Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat tud segítséget nyújtani, családsegítés keretében. Az anyaothtonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaothton/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában. Krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény legközelebb a településünkhöz a megyeszékhelyen, Győrben található. (anyaothtonok és a családok átmeneti otthona)

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők közéletben betöltött szerepét vizsgálva nem szabad elfelejteni, hogy az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Az települési képviselők negyede, 3 fő nő. A Hivatal középvezetőinek 83 %-a nő. Ha az önkormányzati intézmény hálózat felsővezetését vizsgáljuk, akkor az arány 100 %-os a nők javára.

Városunkban nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a roma nők, a sokgyermekes vagy egyedül nevelő anyák többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér.

Az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek, játszótérek sporttelepek alkotják a város közösségi tereit, ezeket az Önkormányzat folyamatosan szépíti bővíti.

A művelődési központ, civil szervezetek, intézmények, egyház, színvonalas rendezvényeket kínálnak mindazoknak, akik hasznosan kívánják eltölteni szabadidejüket. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett a helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, koncertek, színházi előadások, játszóház, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bálók, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A CSED-ről, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát, a differenciált nyitva tartásról igényfelmérés nem történt	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, nyitvatartási rendjének felülvizsgálata
Kevés a nők egészség-védelmére irányuló program	Előadások programok, felvilágosító kampányok szervezése
Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetése problémát jelent a munkavállaló nők számára	Előadások programok, felvilágosító kampányok szervezése Tanácsadás

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A település népességének kormegoszlása az előregedő társadalomra jellemző képet mutat. Az öregedési index 2013-ban 131,6 % volt, 2017-ben pedig már 148,7 %. A társadalmi előregedés globális problémává lett Magyarországon, ez érinti Kapuvárt is. Egyre kevesebb gyermek születik, az idősek száma növekszik. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önálló képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Az idősek szociális helyzetét azonban az is befolyásolja, hogy milyen típusú családban él. Az egyedül élő szociálisan, egészségügyileg rászorult idős emberek a Kapuvár, Mátyás király utca 29. szám alatt lévő Idősek Klubjában vehetnek igénybe szolgáltatást.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2013	1 310	1 858	3 168
2014	1 272	1 824	3 096
2015	1 230	1 820	3 050
2016	1 207	1 808	3 015
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők számára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy lényegesen többen részesülnek ilyen ellátásban, mint amekkora a 65 éven felüliek száma.⁶ Ez arra utal, hogy jelentős hányadot tehetnek ki a nem öregségi nyugdíjra, hanem más nyugdíjszerű ellátásokra (pl. rokkantsági és rehabilitációs ellátások, özvegyi nyugdíj, árvaellátás) jogosultak. Az elmúlt évek során a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számában csökkenő tendencia érvényesült.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az Önkormányzatnál és a Hivatalban nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat és a város munkáltatóitól jelenleg erre vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat.

Az érintett célcsoport szempontjából a településen megoldást jelenthet egy nyugdíjas szövetkezet létrehozása. A 2019. évi központi költségvetés tervezetéből kitűnik, hogy a Kormány új lépéssel

⁶ 2016-ban 1998 fő volt a 65 év felettiek száma

reagált a munkaerőhiányos helyzetre, 2019-től kedvezményesen lesznek ugyanis foglalkoztathatóak a nyugdíjasok, csak személy jövedelemadó vonnak a bérükből. Az intézkedés fontos szerepet játszhat a nyugdíjas korú munkavállalók továbbfoglalkoztatásában. A Ratkó-korszak (1953-1956) gyerekei ugyanis ezekben az években mennek/mennének jelentős számban nyugdíjba, pótlásuk pedig egyre nehezebb a jelenlegi rendkívül feszes munkaerőpiaci körülmények miatt. Az új szabályozás viszont vonzóvá teheti az időskorú, de még aktív és dolgozni akaró dolgozók és foglalkoztatóik számára a munkavállalást. Egy ilyen ösztönző lépés pedig nagyon jól jöhet a munkaerőhiánytól szenvedő magyar gazdaságnak. Az új kedvezmény fényében felmerül a kérdés, a továbbiakban van-e létjogosultságuk a 2017-ben indult nyugdíjas szövetkezeteknek, amelyek célja szintén a nyugdíjasok foglalkoztatása. A szövetkezet tagjainak szintén csak a 15%-os szja-t kell fizetniük, más közterhet nem, viszont a későbbi munkáltatónak közvetítési díjat kell fizetnie a szövetkezet számára a munkaerő-közvetítésért cserébe. Így komoly versenytársat kaptak a nyugdíjas szövetkezetek, akik ezt követően csak úgy tudnak majd harcba szállni az aktív nyugdíjasokért, ha vonzó állásajánlatokat és meggyőző órabért kínálnak.

Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel

b) tevékeny időskor

Önkormányzatunk „idősügyi referenst ” foglalkoztat, ez is tükrözi, hogy a Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe. A városban működő nyugdíjasklubokat az önkormányzat támogatja, akik gazdag és színes programokkal tartják össze az idős embereket. Programjaik sokrétűek, az egész évet lefedő találkozási alkalmakat teremtenek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatás területén a településen bárkit hátrányos megkülönböztetés ért volna.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	230	28	12%	21	n.a	
2014	124	24	19%	17	n.a	
2015	88	19	21%	16	n.a	
2016	84	19	23%	11	n.a	
2017	78	14	18%	0	n.a	

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Az 55 év feletti munkanélküliek aránya 2014-től 20 % körül mozog. Nincs adat arra vonatkozóan, hogy mennyi az 55 év feletti tartós munkanélküliek száma.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2013	1,50
2014	1,91
2015	1,56
2016	1,64
2017	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadékában részesítettek évi átlagos száma 2016-ban 1,64 fő volt.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az időssekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a város minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A személyes gondoskodást nyújtó, időseket érintő szociális ellátásokat az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatai között biztosítja. A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Ha az

életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában gondozza.

Bővebben l.d. a 3.6. f) pontban leírtakat!

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2013	1 821	36	2%
2014	1 865	39	2%
2015	1 923	38	2%
2016	1 998	35	2%
2017	2 035	29	1%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az Idősek Klubja működtetésével a Nyitott KAPU-VÁR TSZSZK biztosítja, amely nappali ellátás keretében nyújt személyes gondoskodást a jogosultak részére. A klubban lehetőség van a szabadidő kreatív és hasznos eltöltésére, magány oldására, társas kapcsolatok kialakítására, különféle tevékenységekben való részvételre. A klubban étkeztetés is igényelhető, egyszeri meleg ebéd keretében. Orvosi javaslatra diétás étkeztetést is biztosított. Jelenleg a 65 év felettek 1%-a veszi igénybe a szolgáltatást.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális programokhoz való hozzáférés feltételei városunkban megfelelőek az idős korosztály igényeinek. A városban kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését, továbbá segítik a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét, a kedvezményes igénybevétel lehetőségeit. A szervezők munkájának köszönhetően az idősek rendszeres látogatói a színházi előadásoknak, koncerteknek, a muzeális kiállítóhelynek, városi rendezvényeknek, sporteseményeknek. A programok szervezői az RMKVKMK munkatársai, az abban működő csoportok és klubok vezetői, egyházak.

Továbbá a tartalmas szabadidő eltöltésének hasznos formája lehet a nem kifejezetten nyugdíjasok számára létrehozott civil szervezetekben történő tevékenykedés. A városban több ilyen szervezet is működik idős emberek aktív közreműködésével. Ezek az egyesületek önszerveződés fontos szerepet töltenek be a helyi identitás kialakításában, ápolásában és a generációk közötti kapcsolat elmélyítésében. Helyi identitást erősítő kulturális programokkal a településhez való kötődés erősíthető. Ennek célja, hogy erősítse a helyi közösséget, a már meglévő cselekvő maghoz újabb embereket vonjon be és minél nagyobb számú a településért és a közösségért tenni képes és tenni akaró csoport alakuljon.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2013	1	46 082	0	1
2014	1	46 503	1	1
2015	1	46 035	1	1
2016	1	41 638	1	1
2017	1	40.682	1	1

Forrás: TEIR

Az RMKVKMK adataiban a vizsgált időszakban lényeges változás nem történt, a könyvtári állomány csökkent a selejtezések okán.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. Korábban voltak az idős korosztály részére meghirdetett képzések és a tudás megszerzésére irányuló programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősödő társadalom helyzete felhívja a figyelmet, hogy az idősek ellátására fokozottan figyelni kell, nem lehet figyelmen kívül hagyni és a településen az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok szervezésére hangsúlyt kell fektetni

Az időseket megcélzó rendezvényeket az RMKVKMK, a Nyitott KAPU-VÁR TSZSZK és a civil szervezetek által meghirdetett események jelentik (előadások, kirándulások).

Az önkormányzat évek óta köszönti az időseket az Idősök világnapja alkalmából.

A város érintett korosztálya élhet az Erzsébet programban való részvétel lehetőségével, az igénylések beadásával.

Célzott előadásokkal kifejezetten a célcsoport számára szerveződik a rendőrség, katasztrófavédelmi előadásai, amelyben és felhívják a figyelmet a veszélyekre) szénmonoxid mérgezés, kémények ellenőrzése).

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Igényeknek megfelelő szociális ellátás hiánya (demencia ellátása idősotthoni szolgáltatás nem megoldott a településen).	Idősotthon létrehozása, feltételrendszerének megteremtése
A szűrő-vizsgálatokra folyamatosan van igény.	Előadások programok, szűrővizsgálatok, felvilágosító kampányok szervezése
Társadalmi együttműködést segítő, települési kohéziót és identitást erősítő program kevés	A helyi identitás és kohézió erősítése érdekében közösségfejlesztő programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossgal esetén még jelentősebb.

Magyarországon a 2001. évi népszámlálási adatok alapján 577 ezer fogyatékkal élő ember él, városunkban élő fogyatékkal élőkéről nincs pontos adat. A helyzetelemzés során a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos adatok nem mutatnak teljes képet, mivel a szakemberek megállapítása alapján nincs megfelelően alátámasztott adat.

A szociális ellátórendszer a fogyatékossgal élők számára a városban jól kiépítettnek mondható, elérhető számukra a nappali ellátás, a támogató szolgáltatás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

A közszolgáltatások esetében a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés még nem megoldott, annak ellenére, hogy a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. 7/B. §-a alapján az állam által fenntartott közszolgáltatásokhoz való hozzáférést 2010. december 31-ig kellett volna teljesíteni. Azon közszolgáltatást nyújtó épületekben, ahol még nincs meg, szükséges mind a fizikai, mind az infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága

Az Önkormányzat saját tulajdonú vállalata - Kapuvári Kéz-Mű Nonprofit Közhasznú Kft. közhasznú tevékenységének - keretében biztosítja a foglalkoztatásuk lehetőségét. A Kft. közhasznú tevékenységi köre a rehabilitációs foglalkoztatás. A foglalkozási rehabilitációs tevékenységét szakmai program alapján folytatja, amelynek értékelését évente rendszeresen elvégzi.

A megfogalmazott elsődleges cél a munkaerőpiacon hátrányos helyzetben lévő megváltozott munkaképességű, illetve fogyatékos személyek egészségi állapotának, illetve fogyatékossgának megfelelő munkahelyi környezetben történő foglalkoztatása. Előbbiekben megfogalmazott céloknak megfelelően legfontosabb feladatnak tekintjük olyan munkahelyek létrehozását és

fenntartását, amelyek megfelelő munkavégzési lehetőséget nyújtanak, a megváltozott munkaképességű emberek számára, akiknek az elhelyezkedési esélyeik jelentősen korlátozottak.

A rehabilitációs szakmai programban megvalósuló feladatokkal komplex szolgáltatást biztosítanak, amelyek ennek a speciális munkavállalási csoportnak a szükségleteihez igazodnak.

A Kapuvári Kéz-Mű Nonprofit Közhasznú Kft. 2017. évi átlagos statisztikai állományi létszáma 67 fő, ebből a megváltozott munkaképességű dolgozók statisztikai állományi létszáma 60 fő.

A Kft. alkalmazásában álló megváltozott munkaképességű munkatársak 24 %-a súlyos fogyatékossgal él a megváltozott munkaképességű dolgozói összlétszámhoz viszonyítva.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatás területén a településen bárkit hátrányos megkülönböztetés ért volna.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az önkormányzat támogató szolgálatot biztosít Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel kötött feladat-ellátási szerződés alapján. A szolgáltatást a szociálisan rászorultnak minősülő súlyosan fogyatékos személyek vehetik igénybe.

A támogató szolgálat az információnyújtás, személyi segítség, szállító szolgálat működtetése által az alábbi támogató szolgáltatási körbe tartozó ellátásokat biztosítja:

- Az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása
- Az általános egészségi állapotnak és a fogyatékossg jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységekhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása.
- Információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.
- Jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása.
- Segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkétségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez, speciális, önszorgító csoportokban való részvételükhez.
- Segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása.
- A fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételeinek elősegítése.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzübeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik.

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (pl. Fot., Szt., Cst.)

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

A 7.1.1. számú táblázat a megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők számát mutatja be.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2013	233	240
2014	230	241
2015	208	223
2016	191	197
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma 2015. évtől 30 fő.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	24	0	0
2014	29	0	0
2015	30	0	0
2016	30	0	0
2017	30	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar;

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Városunkban az intézmények többsége részben akadálymentesített, megközelíthető. Ez azért is fontos, mert elsődlegesen az akadálymentesítés hiánya az, ami miatt a fogyatékos emberek inkább otthon dolgoznak, vagy olyan munkahelyet próbálnak választani, melyet jól megközelíthetnek. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési

dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A helyi önkormányzat számos alkalommal nyilvánítja, hogy számára fontosak a településen élő fogyatékos személyek. A Nyitott KAPU-VÁR TSZSZK 2017. évben is megszervezte a fogyatékkal élő személyek rendezvényét a „Tavaszi Zsongást Fogyatékosok Nappali ellátásának megyei programját”.

A helyi és a közösségi média, a városi honlap is nyitott a célcsoportot érintő cikkek, rendezvények eseményeinek megjelentetésére. A fogyatékos ember alapvető joga, hogy hozzájusson a közérdekű, valamint a jogai gyakorlásához szükséges információhoz. Ez a hozzáférés jelenti egyrészt azt, hogy a fogyatékos személy érzékelje az információkat (a vak személy hallja, a siket személy lássa azokat), másrészt azt, hogy biztosított legyen számára a megfelelő értelmezés lehetősége. Ennek érdekében tovább fejlesztésre vár a honlap, hiszen hiányzik a hangos és a vakok és gyengén látók számára szükséges verziók telepítése.

Az önkormányzatunk lehetővé teszi a lakosság által igénybe vehető elektronikus kapcsolatot, vagyis az ügyintézéshez szükséges adatlapok, űrlapok, nyomtatványok letölthetőségét. Az e-ügyintézés kiépítése folyamatban van. A településen megoldott a testületi ülések élő televíziós közvetítése is, mely nem csak a fogyatékkal élők esélyegyenlőségét segíti elő, hanem a kábelszolgáltatást igénybe vevő lakosság információhoz jutását is.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Erre vonatkozóan nincsenek információink.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A járdák felújítása kiemelten fontos feladat a kisgyermekes anyukák, öregek, vagy fogyatékkal élők biztonságos mozgásának megteremtése érdekében.

Kapuváron a mozgássérültek számára parkolóhelyek kialakítása kerültek. A gyalogos átkelőhelyek süllyesztett járdaszegéllyel történő ellátása nagyrészt megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások

A fogyatékosok nappali ellátása tekintetében bővebben l.d. a 3.6. f) pontban leírtakat!

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településre nem jellemző, érzékenyítő programokról nincs tudomásunk.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Köszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Teljes és valós akadálymentesítés
Látás és hallássérültek nem érik el az intézmények akadálymentes honlapját	Akadálymentes honlap(ok) létrehozása
Érzékenyítő programok hiánya	Érzékenyítő programok megvalósulása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Kapuvár Városi Önkormányzat civil szervezetek részére a 2018. évben nyújtott támogatásai:

Kedvezményezett megnevezése	Támogatás célja	Támogatás összege	Támogatás jellege	Megvalósítás helye
Castrum Sport Club Kapuvár Egyesület	Nevezési díjak, útiköltség, részvételi költségek finanszírozása és felszerelések pótlása	900.000,- Ft	Nevezési díjak, útiköltség, részvételi költségek finanszírozása és felszerelések pótlása	Kapuvár
Kapuvári Sportegyesület	Kötelező és önként vállalt feladatok ellátása	19.600.000,- Ft	Kötelező és önként vállalt feladatok ellátása	Kapuvár
Kapuvári Haydn Vegyes Egyesület Kar	2018-as kóruskirándulás szállás és útiköltségének, valamint a városi karácsonyi hangverseny megszervezésének támogatása	200.000,- Ft	2018-as kóruskirándulás szállás és útiköltségének, valamint a városi karácsonyi hangverseny megszervezésének támogatása	Kapuvár
CrossTraining 9330 Sport Egyesület	Működési költségekhez és versenyeken való részvétel költségeihez való hozzájárulás	50.000,- Ft	Működési költségekhez és versenyeken való részvétel költségeihez való hozzájárulás	Kapuvár
Kapuvári Kertbarát Kör	Előadások szervezése, szakmai utazások, évzáró ünnepség megrendezése.	50.000,- Ft	Előadások szervezése, szakmai utazások, évzáró ünnepség megrendezése.	Kapuvár
Öntés Jövőjéért Alapítvány	2018. évi Búcsú megrendezése	50.000,- Ft	2018. évi Búcsú megrendezése	Kapuvár
Kapuvári Sakk Sportegyesület	Versenyek szervezése, oktatási eszközök vásárlása	50.000,- Ft	Versenyek szervezése, oktatási eszközök vásárlása	Kapuvár

Junior Mozgásstúdió és Művészeti Egyesület	2018. december 25-én az „Adventi Fénygyújtás Kapuváron” rendezvény megvalósításának támogatása	100.000,- Ft	2018. december 25-én az „Adventi Fénygyújtás Kapuváron” rendezvény megvalósításának támogatása	Kapuvár
Hajnalcsillag Dalkör	2018. évi programok költségeinek finanszírozásához való hozzájárulás	50.000,- Ft	2018. évi programok költségeinek finanszírozásához való hozzájárulás	Kapuvár
Soproni Cukorbetegség Egyesülete	Szabadidős tevékenységek megvalósítása, tagok oktatása	30.000,- Ft	Szabadidős tevékenységek megvalósítása, tagok oktatása	Kapuvár
ÍzvadÁSZOK Kapuvár Gasztronómiai Egyesület	2018. évi versenyeken való részvétel és alapanyag vásárlás támogatása	100.000,- Ft	2018. évi versenyeken való részvétel és alapanyag vásárlás támogatása	Kapuvár
Mozgáskorlátozottak Győr-Moson-Sopron Megyesi Egyesülete	Kerekes székesek szállítására alkalmas jármű beszerzése.	30.000,- Ft	Kerekes székesek szállítására alkalmas jármű beszerzése.	Kapuvár
Hanság Big Band Egyesület	Fellépő ruhák, kiegészítők, egyenruhák pótlása, utazási költségek és továbbképzések támogatása	200.000,- Ft	Fellépő ruhák, kiegészítők, egyenruhák pótlása, utazási költségek és továbbképzések támogatása	Kapuvár
F12 Kapuvári Postagalambsport Egyesület	Működési költségek és az Egyesület galambállományának kötelező oltásához szükséges oltóanyag vásárlása	50.000,- Ft	Működési költségek és az Egyesület galambállományának kötelező oltásához szükséges oltóanyag vásárlása	Kapuvár
Dramatőr Színházi Egyesület	2018. évi színházi előadások költségeinek támogatása	50.000,- Ft	2018. évi színházi előadások költségeinek támogatása	Kapuvár
Gartáért Alapítvány	2018. évi Garta Nap megrendezése	100.000,- Ft	2018. évi Garta Nap megrendezése	Kapuvár
Hanyi Íjászok Hagyományőrző Egyesület	Íjásztalákozók és rendezvények támogatása	100.000,- Ft	Íjásztalákozók és rendezvények támogatása	Kapuvár

Fabula Zenés Kulturális Egyesület	Hangtechnikai eszközök vásárlása	100.000,- Ft	Hangtechnikai eszközök vásárlása	Kapuvár
Rábaköz Öröksége Alapítvány	Zenekari kiadások, fellépő ruhák vásárlása, nemzetközi fesztiválokon való részvétel	300.000,- Ft	Zenekari kiadások, fellépő ruhák vásárlása, nemzetközi fesztiválokon való részvétel	Kapuvár
Hanság Polgárőr Egyesület	Az egyesület működéséhez szükséges eszközök, felszerelések beszerzése	100.000,- Ft	Az egyesület működéséhez szükséges eszközök, felszerelések beszerzése	Kapuvár
Ars Camerata Énekegyüttes	Meglévő kottatár bővítése, szakmai programok megvalósítása	50.000,- Ft	Meglévő kottatár bővítése, szakmai programok megvalósítása	Kapuvár
Kapuvári Kézilabda és Szabadidősport Egyesület Karate Szakosztálya	Sportági versenyeken való részvétel, edzőtábor, egyen melegítő ruha beszerzése és mozgásfejlesztési eszközök bővítése	100.000,- Ft	Sportági versenyeken való részvétel, edzőtábor, egyen melegítő ruha beszerzése és mozgásfejlesztési eszközök bővítése	Kapuvár
Kapuvári Kézilabda és Szabadidősport Egyesület Kézilabda Szakosztály	Terembérlet, sportmez vásárlása, bajnoki mérkőzések útiköltsége és mozgásfejlesztési eszközök beszerzése	500.000,- Ft	Terembérlet, sportmez vásárlása, bajnoki mérkőzések útiköltsége és mozgásfejlesztési eszközök beszerzése	Kapuvár
Magyar Vöröskereszt Győr-Moson-Sopron Megyei Szervezete	Szervezeti feladatok ellátásának támogatása	50.00,- Ft	Szervezeti feladatok ellátásának támogatása	Kapuvár
Kapuvári Hagyományőrző Nyugdíjas Egyesület	2018. évi fellépések útiköltségének támogatása	200.000,- Ft	2018. évi fellépések útiköltségének támogatása	Kapuvár
Kapuvári Bográcsos Egyesület	"Házhelyi Vigasságok" és "Csörge és Kolbász Parti" rendezvények költségeihez való hozzájárulás	100.000,- Ft	"Házhelyi Vigasságok" és "Csörge és Kolbász Parti" rendezvények költségeihez való hozzájárulás	Kapuvár
Kapuvári Lóbarátok Köre Egyesület	Szent Anna Napi Lovasnapok és Vigasságok rendezvény támogatása	200.000,- Ft	Szent Anna Napi Lovasnapok és Vigasságok rendezvény támogatása	Kapuvár

„A remény hal meg utoljára” a Lumniczer Sándor Kórház Krónikus Belgyógyászati Osztály alapítványa	Légtisztító berendezések, valamint televíziók és hűtőszekrények beszerzése, elhelyezése a betegszobákban, vénascanner vásárlása, nővérek továbbképzése	250.000,- Ft	Légtisztító berendezések, valamint televíziók és hűtőszekrények beszerzése, elhelyezése a betegszobákban, vénascanner vásárlása, nővérek továbbképzése	Kapuvár
Rákóczi Szövetség Alapítvány	Határon túli magyar közösségek részére indított 2018. évi Beiratkozási Program támogatása	50.000,- Ft	Határon túli magyar közösségek részére indított 2018. évi Beiratkozási Program támogatása	Kapuvár

Forrás: Önkormányzat

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Kapuvár Város Önkormányzata és Kapuvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2015. január 25-én együttműködési megállapodást kötött a működési, a személyi és a tárgyi feltételek biztosításának módszerei és a működéssel kapcsolatos végrehajtási, gazdálkodási feladatok ellátására. A megállapodás kötelező tartalmi elemeit az Njtv. 80. §-a tartalmazza, biztosítva számukra a jogszabályokban meghatározott nemzetiségi jogokat.

Az önkormányzat napi kapcsolatot tart fenn a civil szervezetekkel, társadalmi szervekkel, alapítványokkal. Mind anyagi eszközökkel, mind a közösség érdekeit szolgáló célkitűzések erkölcsi támogatásával segíti a civil szervezetek, egyesületek, alapítványok munkáját. Az éves költségvetésében rendszeresen irányoz elő anyagi forrásokat ezeknek a szervezeteknek a támogatására. 2008. évtől kezdődően jól működik a társadalmi és civil szervezetek támogatásának módja, miszerint pályázati formájában juthatnak önkormányzati támogatáshoz. (Lásd az előző a) pont!) A pályázati feltételeket a Képviselő-testület határozza meg, a pályázatok elbírálásáról a Képviselő-testület dönt, figyelembe véve a szigorú összeférhetlenségi szabályokat.

Az önkormányzat elismeri és tiszteletben tartja a civil szervezetek függetlenségét, a szervezetekkel partneri viszonyt alakított ki. Az önkormányzat rendezvényein a civil szervezetek felkérésre részt vesznek. A civil szervezetek tevékenységükkel integrálják a különböző célcsoportokat a hétköznapi életébe.

A katolikus egyház jelentős szerepet töltenek be a város életében az óvodai, valamint az általános iskolai intézménye által is. Részt vesznek a városi pályázatokon és nyitott rendezvényeikkel várják az érdeklődőket.

Emellett erősnek mondható az önkormányzat- civil szervezetek- egyház - önkormányzati intézmények közötti együttműködés is, mely megnyilvánul a városban megvalósuló sikeres rendezvényekben.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Kapuvár Városi Önkormányzat tagja a Leader Vidékfejlesztési Egyesületnek, amelynek elsődleges célja a Rábaköz tájegység és a nyugat-dunántúli régió felzárkóztatásának elősegítése az európai uniós fejlettséghez, kiemelten az egyesületet létrehozó helyi közösséget alkotó térség önkormányzatainak, vállalkozásainak és civil szervezeteinek fejlesztése. Kiemelt feladat a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának elősegítése, szakember-képzés, az uniós pályázati lehetőségek széles körű megismertetése és kihasználásának támogatása, pályázatkészítés segítése, az egyesület tagjainak érdekképviselete.

Az önkormányzat a város érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Elsősorban szociális területen erős az együttműködés (ld. Nyitott Kapu-vár TSZSZK, mint társulás által fenntartott intézmény!), de a kultúra területén is partneri viszony alakult ki több településsel.

Az alábbi közös pályázatok valósultak meg Kapuvár város gesztorságával:

- EFOP-1.5.3-16-2017-00008 számú Humán erőforrások és szolgáltatások térségközi fejlesztése Kapuvár mikrokörzetében című projekt

A projekt keretében megfogalmazott humán erőforrások és human szolgáltatások együttműködés területi lehatárolása az alábbiakban valósult meg. Kapuvár város és az azt övező 5 falu alkotja a projekt földrajzi kiterjedését: Hövej, Vitnyéd, Osló, Veszény és Szárföld. Minden település a Kapuvári járáshoz tartozik, amely térség kedvezményezett besorolása az alábbiakon nyugszik.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Városunkban a roma nemzetiség települési önkormányzatot hozott létre, alakuló ülését 2014. október 22-én tartott három fő nemzetiségi önkormányzati képviselővel. Kapuvár Város Önkormányzata és Kapuvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2015. január 25-én együttműködési megállapodást kötött a működési, a személyi és a tárgyi feltételek biztosításának módszerei és a működéssel kapcsolatos végrehajtási, gazdálkodási feladatok ellátására. A nemzetiségi önkormányzathoz való jog a nemzetiségeket megillető jogok egyike, de talán a legnagyobb hatású. Az Njtv. II. fejezete tartalmazza a nemzetiségi jogokat, továbbá az Alaptörvény a jog alanya szerint csoportosít – egyéni vagy közösségi, másfelől pedig – a jogok tartalmát nézve – oktatási, kulturális és médiajog illeti meg kisebbségeket, köztük a romákat.

Ami az önkormányzatunkat, illetve hivatalunkat érinti a nemzetiségi jogok kapcsán, a roma kisebbség számára **biztosított az egyenlő bánásmód a hivatali ügyintézés során**. Sőt e tekintetben **pozitív diszkriminációt** alkalmaztunk: 2016-ig a roma nemzetiségi önkormányzattal történt együttműködés keretében a nemzetiség érdekeinek közvetítését közvetlen **romaügyi referens** segítette, aki az ügyintézés segítésén kívül részt vett a Humán Bizottság ülésein, annak előterjesztéseit a roma nemzetiség szempontjából véleményezte, a roma nemzetiséget érintő napirendekben, ügyekben egyeztetést folytatott. Sajnos elhalálása miatt ez a pozíció jelenleg betöltetlen.

Hivatalunknál az **anyanyelv szabad használata iránti igény** szóban és írásban közigazgatási eljárás során eddig nem merült fel, de a város intézményrendszerénél, főleg a Nyitott Kapu-vár TSZSZK-nál több dolgozó ismeri a lovári nyelvet, szükség esetén tehát biztosított lenne a tolmács.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A városban működő civil szervezetek többsége kapcsolódik, illetve részt vesz a közfeladatok ellátásában, az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére töreksenek. A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a város érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért. A vállalkozások támogatóként jelen vannak a város rendezvényein, kezdeményezések mellé állnak és anyagilag is támogatják azokat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Kapuvár Városi Önkormányzata rendelkezik önálló honlappal, a www.kapuvár.hu oldallal, amelyen a várost érintő információk megtalálhatók. A honlapon elérhető, olvasható a HEP (2013-2018. és annak felülvizsgálatai) és ezzel kapcsolatos valamennyi információ. A HEP 2018-2023. tervezet az oldalon közzétételre kerül, így városlakók is véleményt mondhattak. A képviselő-testület által elfogadott dokumentum feltöltésre kerül és hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Emellett az SZGYF oldalon a Helyi Esélyegyenlőségi Programok oldalra is feltöltésre kerül. (<https://hep.szgyf.gov.hu/Public/PublishedProgramSearch.aspx?searchtext=>)

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A dokumentumok elkészítését megelőzte az adatgyűjtés, mely kiterjedt az önkormányzat intézményei, vezetői felé, megfogalmazódtak a településen élők problémái, esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok. A helyzetelemzés során feltárt problémák megoldásához szükséges partnerek bevonása személyes kapcsolatfelvétel útján történt. A jogszabályi előírás szerint véleményezésre megküldtük a Humán Bizottság részére, továbbá a résztvevőknek is és észrevételeik beépítésre kerültek a dokumentumba.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, a városi honlapon közzétett esélyegyenlőségi program.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe n feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Lakhatási körülmények javítása, komfortosító törekvések	A lakhatási színvonal alacsony, komfort nélküli lakások	A KSH többszintű vizsgálata és lehatárolása alapján Kapuváron a Honvéd utca környezete bizonyult szegregátumnak, illetve a Rákóczi-Jókai-Bercsényi utcák tömbje szegregációval veszélyeztetett területnek. Az ITS-ben ezek meghatározásra kerültek	Kapuvár város Integrált Településfejlesztési Stratégiája, Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptió	Lakókörnyezet fejlesztése, lakhatási integráció, lakáscsere, bérlakás-állomány fejlesztése	Polgármester	2020.06.30.	Hány érintett terület rehabilitációja történt meg, A felújított, épített lakások száma, A kialakított építési telkek száma	Társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok, TOP-5.2.1-15, Széchenyi 2020 pályázati lehetőségei, saját költségvetési forrás	A pályázatban tervezett tevékenységek megvalósultak-e, Lakások használatba-vétele megtörtént-e, Bérlakások hasznosítása, építési telkek értékesítése (akár szociális alapon)
2.	Közfoglalkoztatási programokban való hatékony részvétel	Az alacsony végzettségű munkanélküliek számára felajánlható munkahelyek száma csökken, leginkább közfoglalkoztatási programok keretében van lehetőségük munkavállalásra	Szegénység újratemmelődésének megállítása	Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptió, Kapuvár város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Humán és pénzügyi erőforrások munkájának összehangolása	Polgármester	rövid távú: 2019. 12. 31. közép távú: 2021. 12. 31. hosszú távú: 2023. 12. 31.	Közfoglalkoztatott ak száma	Információ az álláskeresők számáról	Van megfelelő számú a közfoglalkoztatásban bevonható tartós munkanélküli
3.	A településhez való kötődés	Társadalmi együttműködést segítő, települési	A helyi identitás és kohézió, valamint	Kapuvár város Integrált	A helyi identitás és kohézió erősítése	Polgármester	2022.02.28.	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért	TOP-5.3.1-16 A helyi identitás és kohézió erősítése	Van megfelelő számú, a helyi társadalmi

erősítése	kohéziót és identitást erősítő programok száma kevés	a településhez való kötődés erősítése	Településfejlesztési Stratégiája	érdekében közösségfejlesztő programok megvalósítása		hátrányos helyzetű személyek száma, a helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	tárgyú pályázat	akciókba bevonható személy		
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	Gyermekek szabadidős és sportolási lehetőségeinek bővítése, mozgáskultúrájuk fejlesztése	A gyermekek sportolási lehetőségei korszerű, intézményi között nem biztosított, nincs helyszín, továbbá a Felsőmező utcában új építési telkek kialakításával párhuzamosan szükséges sportpálya és játszótér kialakítása	Az óvodás gyermekeknek a mozgásos tevékenységre fordított ideje, közelítsen az értelmi fejlesztésre szánt idővel	Kapuvár város Integrált Településfejlesztési Stratégiája, Gazdasági és Humán program	Tornaszobák kialakítása, sportpályák, játszótérek építése	Polgármester	2020.06.30	A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével: TOP-1.4.1-15 (Ház helyi tagóvoda fejlesztése), Barnamezős területek rehabilitációja: TO P-2.1.1-17, Humán és pénzügyi erőforrás biztosítása, TAO-pályázat	Nevelési programban szerepeljen a sportolás előtérbe helyezése, A létrehozott fejlesztés fenntartását a Kapuvár Városi Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és helyi adóbevételeiből	
2.	Fő az egészség!	A melegítőkonyhák nem biztosítják az új konyhatechnológiák alkalmazását egészséges táplálkozás megvalósítására	A gyermekek részére az egészséges táplálkozás biztosítása, egészséges életmódra nevelés	Gazdasági és Humán program	Konyhák, melegítő-konyhák felújítása	Polgármester	rövid távú: 2019. 12. 31. közép távú: 2021. 12. 31. hosszú távú: 2023. 12. 31.	A felújított konyhák száma, a beszerzett konyhatechnológiai eszközök száma	Széchenyi 2020 pályázati lehetőségei, saját költségvetési forrás	A létrehozott fejlesztés fenntartását a Kapuvár Városi Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és helyi adóbevételeiből
3.	Bölcsődei férőhelyek bővítése	Kevés a férőhely a bölcsődében	A gyermekek elhelyezése megoldódik, minden érintett gyermek felvételt nyer a bölcsődébe	Gazdasági és Humán program	Épület bővítése	Polgármester	rövid távú: 2019. 12. 31. közép távú: 2021. 12. 31. hosszú távú: 2023. 12. 31.	Bölcsődei férőhelyek száma	Széchenyi 2020 pályázati lehetőségei, saját költségvetési forrás	A létrehozott fejlesztés fenntartását a Kapuvár Városi Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és

							helyi adóbevételeiből			
4.	A településhez való kötődés erősítése	Társadalmi együttműködést segítő, települési kohéziót és identitást erősítő programok száma kevés	A helyi identitás és kohézió, valamint a településhez való kötődés erősítése	Kapuvár város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	A helyi identitás és kohézió erősítése érdekében közösségfejlesztő programok megvalósítása	Polgármester	2022.02.28.	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma, a helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	TOP-5.3.1-16 A helyi identitás és kohézió erősítése tárgyú pályázat	Van megfelelő számú, a helyi társadalmi akciókba bevonható személy

III. A nők esélyegyenlősége

1.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, nyitvatartási rendjének felülvizsgálata	A CSED-ről, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát, a differenciált nyitvatartásról igényfelmérés nem történt	Az intézmények hozzáférése illetve nyitvatartása ne akadályozza a nők visszatérését a munkaerő piacra	Intézmények alapküldetése	Humán és pénzügyi erőforrás vizsgálata	Polgármester	2019. 12.31.	Alapdokumentumok módosítás, nyitva tartási idő módosítása miatt	Humán és pénzügyi erőforrás biztosítása, tárgyi feltételek	Az intézmények alapküldetéseiben szerepeljen a nyitvatartási idő módosítása
2.	Egészség-megőrző programok nőknek	Kevés a nők egészség-védelmére irányuló program	Programok szervezése, egészségesebb nők	Gazdasági és Humán program	Előadók és szakemberek meghívása, Szórányanyagok felhívások, Programok	Polgármester	2020. 07. 31.	Előadások száma, azokon résztvevők száma	Nők a családban és a munkahelyen, Nő-Köz-Pont Kapuváron: EFOP-1.5.3-16,	Más szervezetekkel való együttműködéssel
3.	Munkaerő-piaci és családi feladatok össze-egyeztetése	Munkaerő-piaci és családi feladatok össze-egyeztetése problémát jelent a munkavállaló nők számára	Atipikus foglalkoztatási munkaformák, illetve kötetlen munkaidő bevezetésére programok előadások szervezése	Gazdasági és Humán program	Előadók és szakemberek meghívása, Szórányanyagok felhívások, Programok	Polgármester	2020. 07. 31.	Előadások száma, azokon résztvevők száma	Nők a családban és a munkahelyen, Nő-Köz-Pont Kapuváron: EFOP-1.5.3-16,	Más szervezetekkel való együttműködéssel

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1.	Az idősek ellátórendszerének bővítése	Igényeknek megfelelő szociális ellátás hiánya (demencia ellátása időotthoni)	Időotthon létrehozása, feltételrendszerén	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, Kapuvár város Integrált	Épület építése, felújítása, illetve intézmény	Polgármester	rövid távú: 2019. 12. 31. közép távú: 2021. 12. 31. hosszú távú: 2023.	Férőhelyek száma	Széchenyi 2020 pályázati lehetőségei, saját költségvetési	A létrehozott fejlesztés fenntartását a Kapuvár Városi Önkormányzat
----	---------------------------------------	--	---	--	---	--------------	--	------------------	---	---

	szolgáltatás nem megoldott a településen).	ek megteremtése	Településfejlesztési Stratégiája, Gazdasági és Humán program	létrehozása		12.31.	forrás	biztosítja a befolyó állami támogatásból és helyi adóbevételeiből	
2.	Időskori prevenció A szűrővizsgálatokra folyamatosan van igény.	Az idősek egészségének megőrzése, prevenció	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Az idősek igényeinek összegyűjtése. Programok megszervezése. Szóróanyagok, média-felhívások. Személyes motiválás. Programok, szűrővizsgálatok	Polgármester	2020.06.30	Igényelt vizsgálatok száma, Programok száma, Részvevők száma Humán erőforrások és szolgáltatások térségközi fejlesztése Kapunvár mikro-közetében: EFOP-1.5.3-16	Más szervezetekkel való együttműködéssel	
3.	A településhez való kötődés erősítése	Társadalmi együttműködést segítő, települési kohéziót és identitást erősítő programok száma kevés	A helyi identitás és kohézió, valamint a településhez való kötődés erősítése	Kapunvár város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	A helyi identitás és kohézió erősítése érdekében közösségfejlesztő programok megvalósítása	Polgármester	2022.02.28.	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma, a helyi társadalmi akciókban résztvevők száma TOP-5.3.1-16 A helyi identitás és kohézió erősítése tárgyú pályázat	Van megfelelő számú, a helyi társadalmi akciókba bevonható személy

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, akadálymentesítését szolgáló program.	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Az akadálymentesítés bővítése	Gazdasági és Humán program	Akadálymentesítés	Polgármester	rövid távú: 2019. 12. 31. közép távú: 2021. 12. 31. hosszú távú: 2023. 12. 31.	Az elvégzett akadálymentesítések, annak típusai Széchenyi 2020 pályázati lehetőségei, saját költségvetési forrás	A létrehozott fejlesztés fenntartását a Kapuvár Városi Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és helyi adóbevételeiből
2.	Weboldalak akadálymentesítése	Látás és hallássérültek nem érik el az intézmények akadálymentes honlapját	Akadálymentes honlap(ok) elérhetőségének biztosítása	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Akadálymentes honlap(ok) létrehozása	Polgármester	rövid távú: 2019. 12. 31. közép távú: 2021. 12. 31. hosszú távú: 2023. 12. 31.	Akadálymentes honlapok száma Széchenyi 2020 pályázati lehetőségei, saját költségvetési forrás	A létrehozott fejlesztés fenntartását a Kapuvár Városi Önkormányzat biztosítja saját bevételeiből
3.	Érzékenyítő programok szervezése	Érzékenyítő programok hiánya	Érzékenyítő programok megvalósulása	Nincs ilyen dokumentum	Programok megszervezése	Polgármester	2020. 07. 31.	Előadások száma, azokon résztvevők száma Nők a családban és a munkahelyen, Nő-Köz-Pont Kapuváron: EFOP-1.5.3-16,	Más szervezetekkel való együttműködéssel.

2. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtását a Humán Bizottság ellenőrzi. Az ezt tárgyaló ülésre célszerű meghívni a Nyitott Kapu-Vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ Igazgatóját, a Polgármesteri Hivatal aljegyzőjét és az Igazgatási Osztály osztályvezetőjét, a városi rendőrkapitányt, a romaügyi referenst, és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnökét.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a Humán Bizottság ellenőrzi, és javaslatot készít annak szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A 9. pontban meghatározottak szerint biztosítjuk, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok városunkban maradéktalanul megvalósuljanak. A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala és szükség szerint a Szociális Kerekasztalon, valamint a Humán bizottság ülésein történő tárgyalása, elemzése.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Igazgatási Osztály osztályvezetője felel:

- Így felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

Az aljegyző feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a Humán Bizottság megvizsgálja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

3. Elfogadás módja és dátuma

I. Kapuvár város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Kapuvár Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ÖKT. határozatával elfogadta.

Kapuvár, 2018.....

Hámori György
polgármester

HEP elkészítési jegyzék⁷

NÉV ⁸	HEP részei ⁹										Aláírás ¹⁰
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁷ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁸ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁹ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹⁰ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.